

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
ગાંધીનગર

युरो: हस्तै विश्वविकासः।

SCE પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત

માસિક અભ્યાસક્રમ અને પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન
પ્રશ્નપત્રોનાં પરિરૂપો
નમૂનાનાં પ્રશ્નપત્રો

ધોરણ-9

(સર્વ હકક બોર્ડને સ્વાધીન)

-: પ્રકાશક :-

સચિવ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

गुरोः हस्ते विश्वविकासः ।

SCE પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત

- ⇒ માસિક અભ્યાસક્રમ અને પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન
- ⇒ પ્રશ્નપત્રોનાં પરિરૂપો
- ⇒ નમૂનાનાં પ્રશ્નપત્રો

ધોરણ 9

વિષય

- ગુજરાતી (F.L.)
- અંગ્રેજી (S.L.)
- હિન્દી
- સંસ્કૃત
- ગણિત
- વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી
- સામાજિક વિજ્ઞાન
- ગુજરાતી (S.L.)
- અંગ્રેજી (F.L.)

પ્રકાશન વર્ષ : જૂન-2011

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિષય	પાના નં.
●	પ્રસ્તાવના	iii
●	ધોરણ-9 જૂન-2011થી અમલી વર્ગબદ્ધતાના નિયમો	iv
1.	ગુજરાતી (F.L.)	1 થી 11
2.	અંગ્રેજી (S.L.)	12 થી 25
3.	હિન્દી	26 થી 36
4.	સંસ્કૃત	37 થી 40
5.	ગણિત	41 થી 49
6.	વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી	50 થી 57
7.	સામાજિક વિજ્ઞાન	58 થી 67
8.	અંગ્રેજી (F.L.)	68 થી 76
9.	ગુજરાતી (S.L.)	77 થી 82

પ્રસ્તાવના

માધ્યમિક કેળવણીને તબક્કે વિદ્યાર્થીઓને નૂતન યુગના પરિપ્રેક્ષ્યમાં સર્વગ્રાહી શિક્ષણ આપવા અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન કરીને તેમનામાં એવું નૈપુણ્ય ઉત્પન્ન કરવું કે જેથી તેઓ નવા યુગમાં તેમના જીવનમાં સર્વાંગી વિકાસ સાધવામાં સફળ થાય તેવા ઉદ્દેશ્યથી ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડે રાજ્યની પસંદ કરેલી 75 શાળાઓની શૈક્ષણિક વર્ષ 2010-2011 દરમિયાન સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનનો પાયલોટ પ્રોજેક્ટ અમલમાં મૂક્યો હતો. પાયલોટ પ્રોજેક્ટના ઉત્સાહપ્રેરક પરિણામો મળતાં સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન પ્રોજેક્ટને તેના નામ “શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન”થી શૈક્ષણિક વર્ષ 2011-12થી રાજ્યની તમામ માધ્યમિક શાળાઓનાં ધોરણ-૮માં અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો છે. શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનના હેતુઓ તથા વિવિધ શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનનું મેન્યુઅલ તૈયાર કરી રાજ્યની તમામ માધ્યમિક શાળાઓને તેમજ ધોરણ-9 અને ધોરણ-10માં શૈક્ષણિક કાર્ય સાથે સંકળાયેલા શિક્ષકમિત્રોને પૂરું પાડવામાં આવ્યું છે. વધુમાં, ઉનાળુ વેકેશનમાં માધ્યમિક શાળાનાં આચાર્યશ્રીઓ તથા શિક્ષકોને ત્રણ દિવસની ઘનિષ્ઠ તાલીમ શિક્ષણ વિભાગ અને કમિશનરશ્રી, શાળાઓની કચેરીના સહયોગથી આપવામાં આવી છે.

શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનનો અમલ કરવામાં શિક્ષકોને સહાયરૂપ થાય તે માટે તૈયાર કરવામાં આવેલી આ પુસ્તિકામાં ધોરણ-9નાં તમામ વિષયોનાં અભ્યાસક્રમનું માસવાર આયોજન, પ્રકરણ/વિષયવસ્તુ દીઠ ફાળવણી, પ્રશ્નપત્રનાં પરિરૂપ, નમૂનાનાં પ્રશ્નપત્રો અને વર્ગબઢતીનાં નિયમો આવરી લઈ એકીસાથે પૂરો પાડવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે.

શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન દ્વારા ગોખણપટ્ટીને બદલે વિદ્યાર્થીને વિષયવસ્તુની સાચી સમજણ આપી તેનામાં રચનાત્મક અને નિર્ણયાત્મક જ્ઞાનનો વિકાસ થાય તેમજ તેનામાં રહેલી પ્રતિભાઓને ઓળખી તેનો વિકાસ કરવાની તક આપવામાં આવે અને જીવન-કૌશલ્યો, વલણો અને મૂલ્યોનો હકારાત્મક દિશામાં વિકાસ કરવામાં આવે તે અપેક્ષિત છે. આ ઉદ્દેશ્યની પૂર્તિ માટે શિક્ષકમિત્રો અને આચાર્યશ્રીઓ શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનનાં તમામ પાસાઓથી પરિચિત થઈ તેનો સાચી દિશામાં અમલ કરવા માટે સજ્જ થાય તે જરૂરી છે.

શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનમાં રચનાત્મક મૂલ્યાંકન (F.A.) અભ્યાસક્રમનાં દરેક એકમના અંતે કરવાનું હોવાથી તેમજ દરેક F.A. નિયત સમયમર્યાદામાં કરવાનું હોવાથી અભ્યાસક્રમનાં માસવાર આયોજન મુજબ શિક્ષણ અને મૂલ્યાંકનની પ્રક્રિયા દરેક શાળામાં હાથ ધરાય તેવી કાળજી દરેક શાળાએ રાખવી જરૂરી છે. સાથોસાથ, સહશૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓ નિયમિત રીતે થાય તેની તકેદારી દરેક શાળાએ લેવી પડશે. શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓ અને ક્ષેત્રોને અભ્યાસક્રમના એકમ સાથે જોડીને તેનું જ્ઞાન-સમજ વિદ્યાર્થીઓને મળે તેનું આયોજન શાળાઓનાં આચાર્યશ્રીઓએ કરવાનું રહેશે.

શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનના અમલીકરણની સાથે મૂલ્યાંકનને સર્વાંગીણ કેળવણીનું એક પ્રેરણાબળ પૂરું પાડવાના પ્રકલ્પનો આરંભ થાય છે. આ સુધારણાને પરિણામે શિક્ષકો અને આચાર્યો પર જવાબદારી વધશે, પરંતુ સમયની માંગ પ્રમાણે રાજ્યના માધ્યમિક શિક્ષણને આધુનિક અને અસરકારક બનાવવાની અનિવાર્યતાને ધ્યાને લેતાં આચાર્યશ્રીઓ અને શિક્ષકમિત્રો આ પ્રકલ્પનાં અમલીકરણમાં તેમનાં સંનિષ્ઠ પ્રયત્નો, કર્તવ્યનિષ્ઠા અને આગવી કોઠાસૂઝથી પ્રાણ પૂરી ગુજરાતના શિક્ષણને શ્રેષ્ઠતમ ઊંચાઈ તરફ લઈ જશે તેવી અપેક્ષા છે.

(એચ. કે. પટેલ)

નાયબ અધ્યક્ષ

ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,

ગાંધીનગર

તા. : 10-6-2011

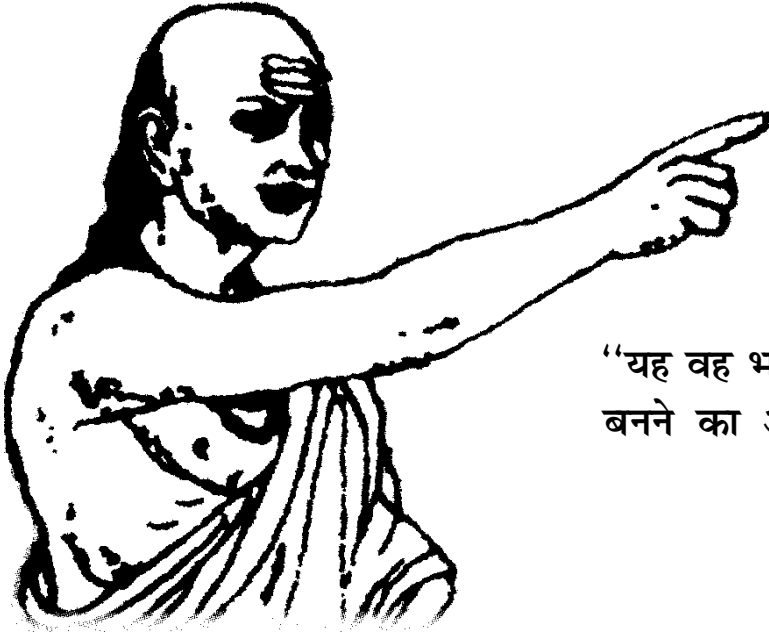
સ્થળ : ગાંધીનગર

શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન

ધોરણ-9 જૂન-2011થી અમલી વર્ગબઢતીના નિયમો

1. F.A.-1, F.A.-2, F.A.-3, F.A.-4 તેમજ S.A.-1 અને S.A.-2નું કુલ પરિણામ મળી ઓછામાં ઓછા 33 ટકા ગુણ દરેક વિષયમાં વિદ્યાર્થીએ મેળવવાના રહેશે. 33 ટકા ગુણથી ઓછા ગુણ પ્રાપ્ત કરનાર વિદ્યાર્થીને E-1 અથવા E-2 ગ્રેડ મળવાપાત્ર રહેશે.
2. કોઈપણ FA અથવા S.Aના મૂલ્યાંકનમાં કોઈ વિદ્યાર્થીને 33 ટકાથી ઓછા ગુણ આવે તો તેવા વિદ્યાર્થી/વિદ્યાર્થીઓને શાળામાં Remedial Teaching (સુધારાત્મક શિક્ષણ) આપવાનું રહેશે. Remedial Teachingના અંતે ફરીવાર FA અથવા S.Aના મૂલ્યાંકનનું આયોજન કરવાનું રહેશે. આ પ્રકારે અભ્યાસક્રમના જે એકમ માટે જે વિદ્યાર્થીઓને Remedial Teaching આપવામાં આવ્યું હોય તેવા વિદ્યાર્થીઓએ FA અથવા S.Aમાં બે મૂલ્યાંકનો પૈકી જેમાં વધુ ગુણ મેળવ્યા હોય તે ગુણને વાર્ષિક પરિણામમાં (FA અથવા S.Aના મૂલ્યાંકન માટે) ધ્યાનમાં લેવા.
3. બીજી વાર FA અથવા S.Aનું મૂલ્યાંકન કરવા છતાં કોઈ વિદ્યાર્થી ઓછામાં ઓછા 33 ટકા ગુણ લાવવામાં સફળ ન થાય તો FA અથવા SA દ્વારા ત્રીજી વાર મૂલ્યાંકન કરવાનું નથી, પરંતુ દરેક FA અથવા S.Aમાં તમામ વિદ્યાર્થીઓ ઓછામાં ઓછા 33 ટકા ગુણ હાંસલ કરવાની ક્ષમતા પ્રાપ્ત કરે તેવા પ્રયત્નો શાળા કક્ષાએ કરવાના રહેશે.
4. કોઈ પણ FAમાં કોઈ નિશ્ચિત એકમના મૂલ્યાંકન ગાળા દરમિયાન કોઈ કારણસર વિદ્યાર્થી ગેરહાજર રહે તો તે વિદ્યાર્થી શાળામાં જ્યારે હાજર થાય ત્યારે તે એકમના મૂલ્યાંકન માટે તેને પ્રવૃત્તિ આપીને તેનું મૂલ્યાંકન કરવાનું રહેશે.
5. FA-1 અથવા FA-2ના ગાળા દરમિયાન કોઈ પણ એક FAમાં કોઈ કારણસર વિદ્યાર્થી સદંતર ગેરહાજર રહે તો, તેના કારણોની નોંધ કરી, તેના કારણો જેવાં કે - બીમારી, શાળાકીય પ્રવૃત્તિઓ માટેના પ્રવાસ અથવા એવા અન્ય અનિવાર્ય કારણોની ચકાસણી આચાર્યશ્રીએ કરવાની રહેશે. જો યોગ્ય કારણ જણાય તો પ્રથમ બે F-A પૈકી જે FAમાં વિદ્યાર્થી હાજર હોય તે મૂલ્યાંકનના આધારે ગેરહાજર FAમાં સપ્રમાણ ગુણાંકન કરવાનું રહેશે. તે જ રીતે FA-3 અને FA-4 પૈકી કોઈ એક FAમાં ગેરહાજર રહેનાર વિદ્યાર્થી માટે મૂલ્યાંકન કરવું.
6. SA-1માં કોઈ કારણસર ગેરહાજર રહેનાર વિદ્યાર્થીને Remedial Teaching આપીને, ફરીવાર લેવાનાર SA-1માં ઉપસ્થિત રહેવાની તક આપવી. આ જ રીતે SA-2માં ગેરહાજર રહેનાર વિદ્યાર્થી માટે આયોજન કરવું. આમ છતાં કોઈ વિદ્યાર્થી SA-1 અથવા SA-2માં સદંતર ગેરહાજર રહે તો તેની ખાતરી શાળાના આચાર્યએ કરવાની રહેશે અને ગેરહાજરીનું વાજબી કારણ જણાય તો, SA-1 અથવા SA-2 પૈકી વિદ્યાર્થી જે SAમાં હાજર રહ્યા હોય તેમાં તેણે મેળવેલ ગુણના આધારે ગેરહાજર SAમાં ગુણ મૂકી, તેનું મૂલ્યાંકન કરવું.

7. FA અને SAના મૂલ્યાંકનમાં ઉપર દર્શાવેલ છૂટછાટ ઉપરાંત કોઈ વિદ્યાર્થી સતત ગેરહાજર રહે અને ગેરહાજરીનાં વાજબી કારણો જણાય તો આવા વિદ્યાર્થીઓને ખાસ કેસમાં મંજૂરી આપવાની સત્તા આચાર્યની રહેશે, પરંતુ આ પ્રકારના કેસ વાજબી કારણોની સ્પષ્ટતા અને જરૂરી આધારો સાથેની વિગતવાર દરખાસ્ત જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીને સમય મર્યાદામાં કરવાની રહેશે જેમાં જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીનો નિર્ણય આખરી રહેશે.
8. વૈકલ્પિક વિષયમાં વિદ્યાર્થીએ મેળવેલ ગુણના આધારે પ્રગતિપત્રકમાં ગ્રેડ દર્શાવવાના છે. વૈકલ્પિક વિષયોનું મૂલ્યાંકન પ્રાયોગિક કાર્યના આધારે કરવું તેમજ આ વિષયોમાં દરેક વિદ્યાર્થી ઓછામાં ઓછા 33 ટકા ગુણ પ્રાપ્ત કરવાની ક્ષમતા હાંસલ કરે તેવું વાતાવરણ દરેક શાળાએ ઊભું કરવાનું રહેશે.
9. સહશૈક્ષણિક ક્ષેત્રોમાં અને સહશૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓમાં વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહન મળી રહે તે પ્રકારના નિર્દેશકો દ્વારા વિદ્યાર્થીઓનું મૂલ્યાંકન કરવાનું છે તેથી આ ક્ષેત્રોમાં કોઈ વિદ્યાર્થીની અન્ય વિદ્યાર્થી સાથે સરખામણી થાય તે પ્રકારનું મૂલ્યાંકન કરવું નહીં.
વૈકલ્પિક વિષયોમાં ગ્રેડની સાથે નિર્દેશકો દર્શાવવાના હોવાથી જે તે વિષયમાં વિદ્યાર્થીની શ્રેષ્ઠ ક્ષમતાઓનો ઉલ્લેખ નિર્દેશકો દ્વારા કરવાનો રહેશે.
શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન દ્વારા તમામ વિદ્યાર્થીઓ લઘુત્તમ ક્ષમતાઓ પ્રાપ્ત કરે તે આ પ્રોજેક્ટનો હેતુ છે તેથી લઘુત્તમ ક્ષમતા પ્રાપ્ત કરવામાં સફળ ન થઈ શકે તેવા વિદ્યાર્થીઓને અલગ તારવી તેમના શારીરિક, માનસિક, કૌટુંબિક, સામાજિક વગેરે પરિપ્રેક્ષ્યમાં વિદ્યાર્થીની મુશ્કેલીઓનું નિદાન કરી આવા વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્રોત્સાહક વાતાવરણ પૂરું પાડી, લઘુત્તમ ક્ષમતાઓ પ્રાપ્ત કરે તેવો પ્રયત્ન દરેક શાળાએ કરવો. આ માટે જરૂરી જણાય તો શાળા સમય સિવાયના સમયમાં આ પ્રકારના વિદ્યાર્થીઓનું અલગથી માર્ગદર્શન આપવાનું આયોજન કરવું.
10. દરેક વિદ્યાર્થીની 80 ટકા હાજરી ફરજિયાત રહેશે. 10 ટકા હાજરીની છૂટછાટ આપવાની સત્તા શાળાના આચાર્યની રહેશે. આ ઉપરાંત હાજરીમાં વધારાની તૂટ માફ કરવાની સત્તા જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીની રહેશે.

“यह वह भारत है जहाँ मानव को भी ईश्वर बनने का अवसर दिया जाता है।”

— आचार्य चाणक्य

‘SCE’ અંતર્ગત અભ્યાસક્રમ અને પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન

ધોરણ : 9

વિષય : ગુજરાતી (F.L.)

કુલ શુભ : 60

ક્રમ	માસ	કાર્યદિવસ	પદ્ય	ગદ્ય	વ્યાકરણ	લેખન	પ્રવૃત્તિઓ
1.	જૂન	16	1. સંતો ! અમે રે વહેવારિયા 2. ગોવિંદો પ્રાણ અમારો રે !	1. જીવરામ ભટ્ટ જમવા બેઠા 2. ઇતિહાસનું એક પાનું	વર્ણવિચાર : ધ્વનિઓ સ્વર-વ્યંજન	અર્થવિસ્તાર	ગુજરાતનાં સંતો વિશેનો પ્રોજેક્ટ બનાવડાવવો — પ્રભાતિયાં સંગ્રહ બનાવડાવવો - વર્ગમાં તેનું ગાન કરાવવું
2.	જુલાઈ	26	3. ઓ વ્રજનારી ! 4. ગોવર્ધન ગિરિધારણ 5. હાજી કાસમ, તારી વીજળી રે.	3. કીર્તિદેવનો મુજલ સાથે મેળાપ 4. શોભા અને સુશિમા	શબ્દવિચાર : પૂર્વપ્રત્યય-પરપ્રત્યય, લિંગ, સંજ્ઞા - પ્રકારો	વર્ષાઋતુ પત્રલેખન	આખ્યાન સાહિત્ય સ્વરૂપ વિશે જાણે — કવિ શિરોમણી પ્રેમાનંદ વિશે જાણે — સાહસકથા - પ્રવાસકથા તેમજ પોતાના અનુભવો વિશે વર્ગમાં વક્તવ્ય આપે.
3.	ઓગસ્ટ	22	6. સફળ યાત્રા 7. ન હું આણું માગું 8. અપાઈ મુજથી ગયું	5. ગોવિંદનું ખેતર 6. સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	વિશેષણ-પ્રકારો વિભક્તિ-તેનાં પ્રત્યયો - જોડણી	વિશ્વબંધુત્વની ભાવના	— ગ્રામ્ય અને શહેરની સંસ્કૃતિ અને તેનાં મૂલ્યો વિશે જાણે. — સ્નેહ, ત્યાગ જેવાં જીવનમૂલ્યો વિશે જાણે.
4.	સપ્ટેમ્બર	25	9. વિશાળે જગ વિસ્તારે 10. હજી મારા દેશે	8. રાઘવનના સહકાર્યકરો 9. દ્વિદલ	વાક્યમાં અર્થવ્યવસ્થા રૂઢિપ્રયોગ	પદ્યાર્થગ્રહણ	— કુંડુંબપ્રેમ, સમાજપ્રેમ અને રાષ્ટ્રપ્રેમ કેળવે. — સહકારની ભાવના કેળવે તેવી પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરવું.
5.	ઓક્ટોબર	18	11. વીરતાની વિદાય 12. યાચના	10. ફળિયું 11. સપરમે દહાડે સંકલ્પ	ક્રિયાવિશેષણ પ્રકારો	આપણા તહેવારો	— પ્રકૃતિભિમુખ બને. — સંકલ્પનું જીવનમાં મહત્વ - વિશે ચર્ચા કરે, સમજે. — પોતાની સોસાયટીમાં સહકારની વૃત્તિ અને તેના અનુભવો વિશે ભિત્રોને વાત કરે.
6.	નવેમ્બર	15	13. અદના આદમીનું ગીત	7. શરણાઈનાં સૂર 12. માર્ઠકલ સાથે મૈત્રી	—	—	— લગ્નપ્રથા વિશે જાણે - કન્યાવિદાયનું મહત્વ સમજે — લગ્નગીતોનો સંગ્રહ બનાવે અને ગાન કરે. — સાચી મિત્રતાનાં ઉદાહરણો વિશે વાંચે અને અમલ કરે.

ક્રમ	માસ	કાર્યદિવસ	પદ્ય	ગદ્ય	વ્યાકરણ	લોખન	પ્રવૃત્તિઓ
7.	ડિસેમ્બર	25	14. આપણા દુઃખનું કેટલું જોર ? 15. ચિતારો	13. 'સ્નેહરશ્મિ' જીણાભાઈ 14. ખતુડોશી	— નિપાત-પ્રકારો — કાળવ્યવસ્થા	— માતૃપ્રેમ	— માનવતા અને ધર્મ વિશેનાં ખ્યાલો વિશાળ બનાવે. — માતૃપ્રેમની સમજ કેળવે.
8.	જાન્યુઆરી	24	16. આપણે 27. કન્યાવિદાય	15. મેં ઘર કેમ છોડ્યું	વાક્યપરિવર્તન સંયોજક	- અહેવાલલેખન - ભિખારીની આત્મકથા	— સાધુજીવન - ઉચ્ચવિચારો અને પરોપકારનું મહત્ત્વ સમજે.
9.	ફેબ્રુઆરી	24	18. બોધ 19. ચંદન	16. સ્વાશ્રય	કહેવતો -	શ્રમનું ગૌરવ	— સ્વાશ્રયનું ગૌરવ, જીવનનાં મૂલ્યો દર્શાવતી વાર્તા વાંચન કરે. — મહાપુરુષોનાં જીવનચરિત્રનાં ચાર્ટ બનાવે.
10.	માર્ચ	24	20. દુહા-મુક્તક-હાઈકુ	—	સમાનાર્થી - પર્યાય	—	— લોકસાહિત્યને સમજે અને ગાન કરે.

વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર (પ્રથમ સત્ર) (SA - 1 માટે)

ક્રમ	વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
ગદ્ય વિભાગ (1 થી 6, 8 અને 9)		
1.	જીવરામ ભટ્ટ જમવા બેઠા	20
2.	ઈતિહાસનું એક પાનું	
3.	કીર્તિદેવનો મુંજાલ સાથે મેળાપ	
4.	શોભા અને સુશિમા	
5.	ગોવિંદનું ખેતર	
6.	સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	
7.	—	
8.	રાઘવનના સહકાર્યકરો	
9.	દ્વિદલ	
પદ્ય વિભાગ (1 થી 10)		
1.	સંતો અમે રે વહેવારિયા	18
2.	ગોવિંદો પ્રાણ અમારો રે !	
3.	ઓ વ્રજનારી	
4.	ગોવર્ધન ગિરિધારણ	
5.	હાજી કાસમ, તારી વીજળી રે...	
6.	સફળ યાત્રા	
7.	ન હું ઝાઝું માંગું	
8.	અપાઈ મુજથી ગયું	
9.	વિશાળ જગ વિસ્તારે	
10.	હજી મારા દેશે	
વ્યાકરણ વિભાગ		
1.	જોડણીશુદ્ધિ	11
2.	સ્વર-વ્યંજન	
3.	વિભક્તિનાં પ્રત્યયો શોધો.	
4.	પૂર્વ પ્રત્યય - પર પ્રત્યય	
5.	લિંગ	
6.	સંજ્ઞા પ્રકાર	
7.	વિશેષણ - પ્રકાર	
8.	વાક્ય - અર્થ	
9.	સમાનાર્થી શબ્દો	
10.	રૂઢિપ્રયોગ	
11.	શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ	
અપઠિત વિભાગ		
1.	વિચારવિસ્તાર, પત્રલેખન	11
2.	નિબંધ	
	કુલ ગુણ	60 ગુણ

કઠિનતામૂલ્ય પ્રમાણે ગુણભાર : (SA - 1 અને SA - 2 માટે)

	ટકા	ગુણ
અઘરા	15 ટકા	09
સામાન્ય	35 ટકા	21
સરળ	50 ટકા	30

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન	સમજ	ઉપયોજન	કૌશલ્ય	કુલ
ગુણના ટકા	50 ટકા	32 ટકા	6 ટકા	12 ટકા	100 ટકા
ગુણ	30	19	4	7	60

પ્રશ્નોના સ્વરૂપ આધારિત ગુણભાર :

પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો	ટૂંકા પ્રશ્નો	ટૂંકા પ્રશ્નો	MCQ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	કુલ ગુણ
	7 ગુણ	4 ગુણ	3 ગુણ	2 ગુણ	1 ગુણ	
પ્રશ્નોની સંખ્યા	1	1	5	2	30	39
ફાળવેલ ગુણ	7	4	15	4	30	60
અંદાજિત સમય (મિનિટમાં)	20	10	40	20	30 મિનિટ	120

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ (SA - 1 માટે)

PART - A

- 1 થી 30 બહુ વિકલ્પ પ્રકારનાં પ્રશ્નો રહેશે. [30]
- દરેક વિકલ્પનો 1 ગુણ રહેશે. (ગદ્ય - 9 ગુણ, પદ્ય - 10 ગુણ, વ્યાકરણ - 11 ગુણ)

PART - B

SECTION - A (ગદ્યવિભાગ)

- નીચેના પ્રશ્નનો બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ લખો. (પ્રશ્ન નં. 1 અથવા 1) [02]
- નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો. (પ્રશ્ન નં. 2, 3, 4 અથવા 4) [09]

SECTION - B (પદ્યવિભાગ)

- નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ લખો. [08]
(પ્રશ્ન નં. 5, 6, 7 અથવા 7, 8 અથવા 8)

SECTION - C (અપઠિત લેખન)

- પત્રલેખન કરો અથવા વિચાર-વિસ્તાર કરો. (પ્રશ્ન નં. 9) [04]
- નીચેનામાંથી ગમે તે એક વિષય પર આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (ગમે તે એક) (પ્રશ્ન નં. 10) [07]
  - નિબંધના પ્રશ્નમાં મુદ્દાઓ આપવા.
  - નિબંધ માટે બે વિષય વિશે નિબંધ પૂછવો.

વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર (પ્રથમ સત્ર) (SA - 2 માટે)

ક્રમ	વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
ગદ્ય વિભાગ (7 અને 10 થી 16)		
7.	શરણાર્થનાં સૂર	20
10.	ફળિયું	
11.	સપરમે દહાડે સંકલ્પ	
12.	માઈકલ સાથે મૈત્રી	
13.	સ્નેહરશ્મિ ઝીણાભાઈ	
14.	ખતુડોશી	
15.	મેં ઘર કેમ છોડ્યું	
16.	સ્વાશ્રય	
પદ્ય વિભાગ (11 થી 20)		
11.	વીરની વિદાય	18
12.	યાચના	
13.	અદના આદમીનું ગીત	
14.	આપણા દુઃખનું કેટલું જોર	
15.	ચિતારો	
16.	આપણે	
17.	કન્યાવિદાય	
18.	બોધ	
19.	ચંદન	
20.	દુહા-મુક્તક-હાઈકુ	
વ્યાકરણ વિભાગ		
1.	ક્રિયાવિશેષણ - પ્રકાર	11
2.	જોડણીશુદ્ધિ	
3.	નિપાત - પ્રકાર	
4.	સંયોજક	
5.	વાક્યપરિવર્તન	
6.	કહેવત	
7.	રૂઢિપ્રયોગ	
8.	સમાનાર્થી	
9.	સમાનાર્થી શબ્દો	
10.	તળપદા શબ્દોનું શિષ્ટ રૂપ	
11.	કાળવ્યવસ્થા	
લેખન-કૌશલ્ય		
1.	પદ્યાર્થગ્રહણ - અહેવાલલેખન	11
2.	નિબંધ	
	કુલ ગુણ	60 ગુણ

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ (SA - 2 માટે)

PART - A

- 1 થી 30 બહુ વિકલ્પ પ્રકારનાં પ્રશ્નો રહેશે. [30]
- દરેક વિકલ્પનો 1 ગુણ રહેશે. (ગદ્ય - 9 ગુણ, પદ્ય - 10 ગુણ, વ્યાકરણ - 11 ગુણ)

PART - B

SECTION - A (ગદ્યવિભાગ)

- નીચેના પ્રશ્નનો બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ લખો. (પ્રશ્ન નં. 1 અથવા 1) [02]
- નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો. (પ્રશ્ન નં. 2, 3, 4 અથવા 4) [09]

SECTION - B (પદ્યવિભાગ)

- નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ લખો. [08]
(પ્રશ્ન નં. 5, 6, 7 અથવા 7, 8 અથવા 8)

SECTION - C (અપઠિત લેખન)

- નીચેના કાવ્યમાંથી આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો અથવા વાર્તાલેખન કરો. (પ્રશ્ન નં. 9) [04]
- નીચેનામાંથી ગમે તે એક વિષય પર આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો.
(ગમે તે એક) (પ્રશ્ન નં. 10) [07]
  - નિબંધના બે વિષય આપવા.
  - તે વિષયને અનુરૂપ મુદ્દાઓ આપવા.

ધોરણ : 9
વિષય : ગુજરાતી
નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર (SA - 1 માટે)

સમય : 2 કલાક

કુલ ગુણ : 60

PART-A

- સૂચનાઓ : (1) નીચે આપેલા 1 થી 30 હેતુલક્ષી પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) નીચે આપેલા 1 થી 30 હેતુલક્ષી પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.
(3) આપને અલગથી આપેલ O.M.R. (ઉત્તરવહી)માં જે તે પ્રશ્નનંબર સામે (A) O, (B) O, (C) O, (D) O આપેલ છે. તે પ્રશ્નનો જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પની પાસે દર્શાવેલ O (વર્તુળ)ને પેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ ● કરવાનું રહેશે.

ગદ્યવિભાગ

1. જીવરામ ભટ્ટની પોકળતા શાના દ્વારા દર્શાવી છે ?
(A) શાસ્ત્રજ્ઞાનના વાદ-વિવાદ દ્વારા (B) સામાજિક ઘટનાની ચર્ચા દ્વારા
(C) મિથ્યાભિમાનીના વર્તન દ્વારા (D) સાળા સોમનાથ દ્વારા
2. વસંત માટે કયું વિશેષણ વાપરી ન શકાય ?
(A) કર્તવ્યનિષ્ઠ (B) મક્કમ (C) દેશપ્રેમી (D) દેશદ્રોહી
3. મુંજાલ મનુષ્યનો ..... હતો.
(A) હીરપારખુ (B) મહારાજા (C) હિતચિંતક (D) અરિ
4. સુશિમા રડું રડું થઈ ગઈ, કારણ કે .....
(A) શોભા તેની સાથે ખૂબ લડી હતી. (B) સ્વામીજીએ તેને ઠપકો આપ્યો હતો.
(C) પપ્પાએ તેને ઠપકો આપ્યો. (D) રોઝલીન બીમાર હતી.
5. પિતાજીના મૃત્યુ પછી ગોવિંદ ગામડામાં રહીને શું વિચારતો હતો ?
(A) પિતાજી વિના પોતે ગામમાં શું કરશે ? (B) ખેતીકામ કરશે.
(C) પોતે પછાત રહી જશે. (D) ગામના લોકોને પ્રભાવિત કરશે.
6. ગંધર્વને પૃથ્વી પર શેનું આશ્ચર્ય લાગ્યું ?
(A) આનંદનું (B) મોહનું (C) આંસુનું (D) વિલાસનું
7. લાખ લાખ દીવાથી ઝળહળતી નગરી જોઈને રાઘવન .....
(A) મંત્રમુગ્ધ થઈ ગયો. (B) નિરાશ થઈ ગયો.
(C) બેભાન થઈ ગયો. (D) ખૂબ ખુશ થઈ ગયો.

8. 'કાદવનું કાવ્ય' ગદ્યનો સાહિત્યપ્રકાર જણાવો.
 (A) પ્રવાસનિબંધ (B) લલિતનિબંધ (C) હાસ્યનિબંધ (D) ચિંતનાત્મક
9. 'ઈતિહાસનું એક પાનું' એકાંકીના લેખકનું નામ દર્શાવો.
 (A) ધૂમકેતુ (B) ગુલાબદાસ બ્રોકર (C) સ્વામી આનંદ (D) સ્નેહરશ્મિ

ગદ્યવિભાગ

10. કવિ નરસિંહ મહેતાએ ઝૂલણાં છંદમાં લખેલા કયાં પદો આજે પણ કવિતા રસિકોમાં પ્રિય છે ?
 (A) ભજનો (B) પ્રભાતિયાં (C) વૈરાગ્ય પદો (D) રાસ
11. મીરાંએ પોતાના નાવલિયાને કેવો કહ્યો છે ?
 (A) કપટી (B) રાજકુમાર (C) નિર્દોષ (D) સાધુ
12. ઓ વ્રજનારી ! કાવ્ય કયા કાવ્યસંગ્રહમાંથી લેવામાં આવ્યું છે ?
 (A) પારિજાત (B) ઈન્દ્રધનુ (C) મીરાંબાઈના પદો (D) દયારામ રસસુધા
13. શ્રીકૃષ્ણે ઊંચકેલા પર્વતને ટેકો આપવા જશોદા માતાએ શું કર્યું ?
 (A) રવૈયાનો ટેકો (B) ખાંડણિયાનો ટેકો (C) લાકડીનો ટેકો (D) એકબીજાના હાથનો ટેકો
14. વ્યક્તિની યાત્રા સફળ ક્યારે બને ?
 (A) તીર્થ-સ્નાન કરવાથી (B) પ્રેમ અને કરુણા રાખવાથી
 (C) યજ્ઞ-યાગ કરવાથી (D) જપ-તપ, ક્રિયાકાંડ કરવાથી
15. કવિ પોતાના હૈયામાં શત્રુ માટે કેવી ભાવના ધરાવે છે ?
 (A) શત્રુત્વનો ફણગો ફૂટે તેવી (B) નૈતિક બળ મળે તેવી
 (C) પ્રતિશત્રુત્વનો ફણગો ન ફૂટે તેવી (D) મન ખોટા તર્ક-વિતર્ક ન કરે તેવી
16. વીજળી આગબોટમાં કેટલા શેઠિયા બેઠા હતા ?
 (A) બસો ચાળીસ (B) બસો તેર (C) બસો પચાસ (D) બસોને એંશી
17. કવિ લાખો ભિખારીઓનો કયો દુર્ગુણ પોષવા માગતા નથી ?
 (A) આળસ (B) ગરીબી (C) ગંદકી (D) નિર્બળતા
18. 'વિશાળે જગ વિસ્તારે' ..... કાવ્યનો સાહિત્યપ્રકાર દર્શાવો.
 (A) સોનેટ (B) આખ્યાન (C) ખંડકાવ્ય (D) ગઝલ
19. કવિએ અર્ધભૂખ્યાં ગરીબોને કેવાં કહ્યાં છે ?
 (A) પ્રેત જેવાં (B) પથ્થર જેવાં (C) જડ જેવાં (D) હાડપિંજર જેવાં

વ્યાકરણ વિભાગ

20. સાચી જોડણી દર્શાવો.
 (A) આર્સીવાદ (B) આશીરવાદ (C) આશીર્વાદ (D) આર્શીવાદ
21. 'ઈન્દ્ર' શબ્દને સાચી રીતે છૂટા પાડેલાં સ્વર-વ્યંજનો દર્શાવો.
 (A) ઈ + ન્ + દ્ + ર્ + અ (B) ઈ + ન્ + અ + દ્ + ઞ્ + ર્
 (C) ઈ + ન્ + દ્ + ઞ્ + ર્ + અ (D) ઈ + ન્ + દ + ર + અ
22. પુલ્લિંગ દર્શાવતો શબ્દ દર્શાવો.
 (A) શાળા (B) માણસ (C) ઘઉં (D) પુસ્તક
23. મૂળ અર્થમાં ફેરફાર કરે તેવા પૂર્વપ્રત્યયવાળો શબ્દ દર્શાવો.
 (A) દુશ્મનાવટ (B) અતિલોભ (C) પ્રગતિ (D) ઉપગ્રહ
24. ભાવવાચક સંજ્ઞા શોધો.
 (A) આંસુ (B) મોઢું (C) મીઠાશ (D) વાતો
25. 'કીર્તિદેવે મુંજાલને પ્રશ્ન પૂછ્યો' - વાક્યમાં સાચા વિભક્તિ પ્રત્યય દર્શાવો.
 (A) એ, ને (B) યે, ને (C) વે, ઓ (D) ઓ, યો
26. નીચેનામાંથી નિર્દેશાર્થ વાક્ય દર્શાવો.
 (A) દરેક વિદ્યાર્થીએ શિસ્તનું પાલન કરવાનું રહેશે.
 (B) હવે પાટલા પર બેસો.
 (C) કાલે શાળામાં રજા રહેશે.
 (D) અમારો સ્વભાવ આકરો છે.
27. નીચેનામાંથી કયું જોડકું સમાનાર્થીમાં નથી ?
 (A) હીર-તત્ત્વ (B) અડચણ-મુશ્કેલી (C) કળવું-સમજવું (D) વચની-બેવચની
28. 'એક તંતે બાંધવું' - રૂઢિપ્રયોગનો સાચો અર્થ દર્શાવો.
 (A) એક દોરાથી બાંધવું (B) એક વિચારથી બાંધવું
 (C) એકતા સ્થાપવી (D) એકસાથે બધાને બાંધવું
29. નીચેનામાંથી વિશેષણ દર્શાવો.
 (A) કદાવર (B) ચંચળતા (C) કર્તવ્ય (D) વિચાર
30. મુશ્કેલીથી નિવારી શકાય તેવું - શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ દર્શાવો.
 (A) વિકટ (B) દુર્નિવાર (C) દુર્લભ (D) દુરાગ્રહ

PART-B

- સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ ત્રણ વિભાગ છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
(2) જમણી બાજુનાં આંકડા પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

SECTION - A ગદ્યવિભાગ

- નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે એક) [02]

1. શહેરમાં પડોશીધર્મ કેવી રીતે પૂરો થઈ જાય છે ?

અથવા

1. માંદગી પછી રાઘવને તેના સહકાર્યકરોમાં શું પરિવર્તન જોયું ?

- નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર વિસ્તૃત લખો. [09]

2. માનવ સ્વભાવની કઈ નબળાઈ પર કટાક્ષ કરવામાં આવ્યો છે ? સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો.
3. શ્વેતગિરિ તરફ જતાં જતાં ગંધર્વનું મનોમંથન સમજાવો.
4. મુંજાલે કીર્તિદેવની વિનંતીનો અસ્વીકાર કરવા માટે કયા કારણો આપ્યાં ?

અથવા

4. કીર્તિદેવનું પાત્રાલેખન કરો.

SECTION - B પદ્યવિભાગ

- નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર વિસ્તૃત લખો. [06]

5. વાંસળીએ જે કષ્ટો વેઠ્યાં તેનું તેને કેવું શુભ ફળ મળ્યું તે જણાવો.
6. ગોકુળમાં દીપોત્સવ શા કારણે થયો તે લખો.
7. મધદરિયે વીજળી માથે કયું સંકટ આવી પડ્યું ? તેની મુસાફરો પર શી અસર થઈ ?

અથવા

7. ‘ન હું ઝાઝું માગું’માં કવિ શેની-શેની માંગણી કરે છે તે કાવ્યના આધારે લખો.

- નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે એક) [02]

8. ઉનાળો આકરો હતો એમ શા પરથી કહી શકાય ?

અથવા

8. ‘હજી મારા દેશે’ કાવ્યમાં કવિ કાવ્યને અંતે કઈ ઈચ્છા વ્યક્ત કરી છે.

SECTION - C અપઠિત લેખન

9. નીચે આપેલ પંક્તિઓનો વિચાર-વિસ્તાર કરો. [04]

રેલાઈ આવતી છોને બધી ખારાશ પૃથ્વીની
સિંધુના ઉરમાંથી તો ઉઠશે અમી વાદળી.

અથવા

9. પત્રલેખન :

તમારી શાળા તરફથી હોંશિયાર વિદ્યાર્થીને સ્કોલરશીપ અપાય છે તે મેળવવા માટે તમે તમારી શાળાના આચાર્યને પત્ર લખો.

10. કોઈ પણ એક વિષય પર નિબંધ આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. [07]

‘વિના સહકાર નહીં ઉદ્ધાર’

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - સહકારનો અર્થ - મહત્ત્વ - મૂલ્ય - ઉપસંહાર

અથવા

શૈશવના સંસ્મરણો

પ્રસ્તાવના - બાળપણ - યાદગાર પ્રસંગ - શાળાના યાદગાર પ્રસંગો - જીવનમૂલ્ય - ઉપસંહાર

‘SCE’ અંતર્ગત અભ્યાસક્રમ અને પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન

Std. : 9

Sub. : English (S.L.)

કુલ ગુણ : 60

Semester - I

No.	Month	Unit	Examples of Activities for teaching & Education
1.	June	Unit-1 Poem-1 (memorise)	<ul style="list-style-type: none"> • Findout similar story from the panchtantra. • Picture Story • Assignment-1 (A) Verbforms (contectual) (B) The lion (Paragraph)
2.	July	Unit-2, 3, 4 Poem-2 Dolphin-1 to 4	<ul style="list-style-type: none"> • Share one incident from some great person’s life • Findout informations about some great person’s of India. • Quiz competition • Collect the information of coins and e-cards. • Assignment-2 (A) MCQ type Questions (B) Answer in one sentence (C) Favourite National leader
3.	August	Unit-5, 6 Poem-3 Dolphin-5 to 7	<ul style="list-style-type: none"> • Collect information about the champions of different games. • Get the information about different animals. • Assignment-3 (A) Editing the text (B) Verbforms (C) Vocabulary - word forms (D) visit to a .....
4.	September	Unit-7, 8 Dolphin-8 to 11	<ul style="list-style-type: none"> • Collect photographs and information about different calamities (natural) • Environment problems and your role to reduce them. • Assignment-4 (A) Write a letter to ..... (B) Pollution (C) Conjunction and Completion of sentences. (D) Non-verbal Comprehension
5.	October	Unit Poem Dolphin-12	<ul style="list-style-type: none"> • Revision

Semester - II

No.	Month	Unit	Examples of Activities for teaching & Education
6.	November	Unit-9 Poem-4 Dolphin-13	<ul style="list-style-type: none"> • Discuss about an interesting match you have watched • Assignment-5 (A) Reported speech (B) My Favourite Cricketer (C) Diwali
7.	December	Unit-10, 11 Poem-5 Dolphin-14 to 17	<ul style="list-style-type: none"> • Collect the information about the sea-creatures. • Assignment-6 (A) Study the table given on page No. 84 and form the sentences using Degrees of comparison. (B) Use of prepositions (C) Change the text (Number/person/gender) (D) Write a letter to .....
8.	January	Unit-12, 13 Poem-6 (memorise) Dolphin-18 to 20	<ul style="list-style-type: none"> • Make a list of scientists and their inventions. • Prepare a chart of voice. • Prepare a chart using so, therefore, because, since and as • Assignment-7 (A) My Ambition in life (B) My Favourite Scientist (C) Change the voice
9.	February	Unit-14, 15 Dolphin-21 to 23	<ul style="list-style-type: none"> • Visit a doctor and get information about him/her • Collect photograph of photocopier, thermometer, robot, computer etc. • Assignment-8 <ul style="list-style-type: none"> • Unseen Passage • Non-verbal Compre.
10.	March	Revision	—
<p>N.B.</p> <ul style="list-style-type: none"> • There is no need for Composition notebook. • All the suggested assignments must be written in the assignment notebook. • Question must not be asked from poem for recitation – Poem-1 and 6 • No questions must be asked from Unit-11 (Let's Laugh) 			

વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર (પ્રથમ સત્ર) (SA - 1 માટે)

ક્રમ	વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
1.	Text (Intensive)	
	Unit - 1 to 8	12
2.	Dolphin (Reading)	
	Unit - 1 to 11	04
3.	Poems - 1, 2, 3	03 + 02 = 05
4.	Reading Unseen Passage	03
5.	Non-verbal Comprehension	03
6.	Writing (short)	
	(1) Dialogue Completion (OR) Picture description	04
7.	Indirect Speech	03
8.	Changing the text	03
9.	Long writing	
	(1) Letter writing (Informal-free)	05
	(2) Paragraph writing (with points)	05
10.	Language In use/Grammar	
	• Verbform	03
	• Idiom and phrases	02
	• Conjunctions	03
	• Editing the text	03
	• Completion of sentences	02
	Total Marks	60

વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર (પ્રથમ સત્ર) (SA - 2 માટે)

ક્રમ	વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
1.	Text (intensive)	
	Unit - 9 to 15	12
2.	Dolphin (Reading Extensive)	
	Read No. - 12 to 23	04
3.	Poems - 4, 5, 6	03 + 02 = 05
4.	Reading (Unseen Passage)	03
5.	Non-verbal Comprehension	03
6.	Writing (short)	
	(1) Dialogue Completion (OR) Picture description	04
7.	Indirect Speech	03
8.	Changing the text	03
9.	Long writing (Informal - free)	
	(1) Letter writing	05
	(2) Paragraph writing (with points)	05
10.	Language In use/Grammar	
	• Verbform	03
	• Idiom and phrases	02
	• Conjunctions	03
	• Editing the text	03
	• Completion of sentences	02
	Total Marks	60

કઠિનતામૂલ્ય પ્રમાણે ગુણભાર : (SA - 1 અને SA - 2 માટે)

	ટકા		ગુણ	
	અઘરા	15 ટકા	10 ટકા	09
સામાન્ય	35 ટકા	30 ટકા	21	14
સરળ	50 ટકા	60 ટકા	30	36
				60

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન	સમજ	ઉપયોજન	કૌશલ્ય	કુલ
ગુણના ટકા	34 ટકા	26 ટકા	17 ટકા	23 ટકા	100 ટકા
ગુણ	20	16	10	14	60

પ્રશ્નોના સ્વરૂપ આધારિત ગુણભાર :

પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો	ટૂંકા પ્રશ્નો	અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	કુલ ગુણ
		5 ગુણ		2 ગુણ	1 ગુણ
પ્રશ્નોની સંખ્યા	03	08	02	30	43
ફાળવેલ ગુણ	14	14	02	30	60
અંદાજિત સમય (મિનિટમાં)	40	20	05	55	120 મિનિટ

Std. - 9
Sub. : English (S.L.)
Design of Question Paper (SA - 1 અને SA - 2 માટે)

સમય : 2 કલાક

કુલ ગુણ : 60

PART - A

- Intructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) All questions carry equal marks.
(3) For each questions options A O, B O, C O and D O are given on OMR Sheet.
- Read the following extracts and answer the questions selecting the most appropriate options : (Q. No. 1 to 6) [06]
  - Read the following passage and answer the questions selecting the most appropriate options : (Q. No. 7 to 10) [04]
  - Read the following passage and answer the questions the most appropriate options : (Unseen) (Q. No. 11 to 13) [03]
  - Study the following table/data/graph/charts/advertisement ..... and answer the questions selecting the most appropriate options : (Q. No. 14 to 16) [03]
  - Read the following stanza and answer the questions selecting the most appropriate options : (Q. No. 17 to 19) [03]
  - Fill in the blanks in the following passage selecting the most appropriate forms of verbs given against number : 20 to 22. [03]
  - Replace the underlined words/phrases selecting the most appropriate option given against number : 23 to 24. [02]
  - Fill in the blanks in the following passage selecting the most appropriate conjunctions given against number : 25 to 27. [03]
  - Fill in the blanks in the following passage selecting the most appropriate option given against number : 28 to 30. [03]

PART – B

SECTION – A

- Read the following extracts and answer the questions given below them :
(Q. No. 1 to 4) [04]
- Answer the following questions in Two or Three sentences. (one out of two)
(Q. No. 5 OR Q. No. 5) [02]
- Complete the following lines of the poem : (Q. No. 6) [02]

SECTION – B

- Turn the following conversation into Indirect Speech : (Q. No. 7) [03]
- Change the following text as shown below : (Q. No. 8) [03]
- Complete the following sentences using the words given in the bracket. [02]

OR

Arrange the jumbled parts to make meaningful sentences. (Q. No. 9, 10)

SECTION – C

- Write a paragraph in about 80 words on any one of the following :
(Q. No. 11) (one out of two) [05]
[points will be given]
- Write any one of the following letters with the help of the points given in the
bracket : (Q. No. 12) (one out of two) [05]
- Complete the following dialogue using the expressions given in the bracket :
(Q. No. 13) [04]

OR

Describe the picture in your own words in about five to six sentences.

_____

Sub. : English (S.L.) Std. : 9

SCE પ્રોજેક્ટ

BLUEPRINT

સમય : 120 મિનિટ

કુલ ગુણ : 60

ક્રમ	હેતુઓ	જ્ઞાન				સમજ				ઉપયોગન				ઐશલ્ય				કુલ ગુણ		
		O	VSA	SA2	SA3	E/LA	O	VSA	SA2	SA3	E/LA	O	VSA	SA2	SA3	E/LA				
	પ્રશ્નનો પ્રકાર																			
	પ્રકરણ અથવા વિષયવસ્તુ																			
1.	PART - A	11				10				05					04					30
2.	MCQ	(11)				(10)				(05)					(04)					(30)
3.																				
4.																				
5.																				
6.	PART - B																			
7.	SECTION-A		2				4	2												8
8.			(1)				(4)	(1)												(6)
9.	SECTION-B					3(1)					2(2)				3(1)					8(4)
10.																				
11.	SECTION-C					4												10		14
12.						(1)												(2)		(3)
13.																				
14.		11	2			7	10	4	2		05	2		04						60
15.		(11)	(1)			(2)	(10)	(4)	(1)		(05)	(2)		(04)						(43)

સૂચના : * કુદરીવાળા પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ આપેલ છે.

X(Y) માં X ગુણ દર્શાવે છે. (Y) પ્રશ્નની સંખ્યા દર્શાવે છે.

Std. - 9
Sub. : English (S.L.)
Model Question Paper (SA - 1 າືຣ)

Time : 120 Minute

Total Marks : 60

PART - A

- **Read the following extracts and answer the questions selecting the most appropriate options :** [06]
  - During his younger days, Ramanujam showed signs of brilliance. He was merely 13, when he calculated the length of the Equator. By the time he was 23 years old, he had solved a number of theorems. His notebooks were filled with complex calculations and formulas.
1. Ramanujam solved _____ at the age of 23.
(A) a number of theorems   (B) the length of the Equator.
(C) many sums   (D) showing signs of brilliance
  2. Find out the word which means 'intelligence'.
(A) theorems   (B) solved   (C) Equator   (D) brilliance
- Calamities such as earthquakes cannot be controlled by human beings. However, in countries like Japan and North America, people have learnt to face such situations.
3. 'terrible event' means _____
(A) controlled   (B) situations   (C) calamities   (D) none
  4. Which calamity is mentioned in the passage ?
(A) flood   (B) drought   (C) earthquake   (D) cyclone
- **Diet :** Medium sized bucks are its main food. They also catch hares and large birds.
Cubs : The female gives birth to 2-4 cubs at a time. They are very beautiful with long silver-grey fur. The mother calls them by giving a high pitched whistle like a bird.
5. Which is the main food of the cheetah ?
(A) bucks   (B) hares   (C) fur   (D) whistle
  6. How many cubs does the female cheetah give birth to ?
(A) two-four   (B) ten-eleven   (C) one-two   (D) five-six

- **Read the following passage and answer the questions selecting the most appropriate options :**

[04]

The townsfolk looked in amazement - they could not believe their eyes. The piper went through the town playing on his flute. He reached the river bank. Even when the piper jumped into the river, the rats did not hesitate. The deep water covered the rats and drowned them.

The Mayor was very pleased. But when the piper entered the council hall to collect his gold pieces, he got a surprise. Greedy noblemen, instead of giving him one hundred gold pieces, offered him only one ! The piper was very angry and left at once.

7. Where did the piper take the rats ?
(A) to take zoo (B) into the river (C) into the pond (D) into ocean
8. The first person of town is called _____
(A) piper (B) counsellor (C) Nobleman (D) Mayor
9. The Mayor was very _____
(A) kind (B) cruel (C) greedy (D) poor
10. The word 'left' means _____
(A) give up (B) gave up (C) accepted (D) collected

- **Read the following passage and answers the questions selecting the most appropriate option :**

[03]

The coconut tree has a tall trunk. It is roughly twenty meters tall. It has no branches. We drink sweet water from the tender coconut. Its soft flesh inside the shell is tasty. When it is ripe the soft flesh becomes thick and the water inside dries up. Then it is called 'copra'. We get coconut oil from it. We can also make coir ropes from its skin. Every part of a coconut tree is useful, so it is called Kalpataru.

11. Which of the following sentence is true ?
(A) The coconut tree has no branches.
(B) The coconut tree is about twenty centimeters tall.
(C) The coconut tree has a thick trunk.
(D) No part of the coconut tree is useful.
12. We get oil from _____ .
(A) coconut trunk (B) tender coconut
(C) ripe coconut (D) raw coconut

13. We get _____ from the tender coconut.
 (A) copra (B) Kalpataru (C) Oil (D) Sweet water

- Read the following data and answer the questions selecting the most appropriate option :

[03]

No.	Name of the batsman	Score	No. of Balls
1.	Sachin Tendulkar	28	100
2.	Gautam Gambhir	100	75
3.	Yusuf Pathan	45	40
4.	Virendra Sehwag	150	90

14. How many batsmen have scored less than 50 ?
 (A) one (B) two (C) three (D) four

15. Whose score is the lowest ?
 (A) Pathan (B) Sachin (C) Gambhir (D) Sehwag

16. In how many balls has Gambhir scored a century ?
 (A) 40 (B) 75 (C) 90 (D) 100

- Read the following stanza and answer the questions selecting the most appropriate options :

[03]

Thunder crashing
 the train slashing
 through the trees.
 water swirling
 and leaves twirling
 in the breeze;

17. The rain is falling _____ .
 (A) in the pond (B) through the trees
 (C) in the breeze (D) None
18. The word 'swirling' means _____ .
 (A) move round and round (B) bang
 (C) desire (D) straight

19. Why are the leaves twirling ?

- (A) because there is night (B) because the bird is sitting on it.
(B) because there was breeze (D) because of winter.

- **Fill in the blanks in the following passage selecting the most appropriate forms of the verbs given :** [03]

Long long ago, crabs used 20 . But now most of them don't. They 21 shorter tails now because they 22 using them for swimming.

20. (A) Swimming (B) to swim (C) swam (D) swim
21. (A) have (B) has (C) had (D) has been
22. (A) have stopped (B) has stopped (C) stopping (D) to stop

- **Replace the underlined words/phrases selecting the most appropriate options given :** [02]

A merchant met (23) a poorman in a jungle. The poorman was looking for (24) some food and water.

23. (A) hit (B) visited (C) saw (D) came across
24. (A) eyeing (B) searching for (C) waiting for (D) standing for

- **Fill in the blanks in the following passage selecting the most appropriate conjunctions given :** [03]

I would like to introduce my neighbour. 25 daughter is a singer 26 a dancer 27 we call Nayana.

25. (A) who (B) whom (C) whose (D) which
26. (A) but (B) and (C) as (D) so
27. (A) who (B) whose (C) which (D) whom

- **Fill in the blanks in the following passage selecting the most appropriate forms of the words given :** [03]

Soham is a very strong boy. He is proud of his 28 . He can lift heavy things 29 . He is known for his 30 .

28. (A) strong (B) strength (C) strongly (D) strengthen
29. (A) easily (B) uneasily (C) easiness (D) uneasiness
30. (A) punctual (B) punctually (C) punctuality (D) punctuate

PART – B

SECTION – A

- **Read the following extracts and answer the questions given below them :** [04]

The elephants liked the place and stayed on. Everyday when they went to the lake, a number of rabbits got trampled and killed. The rabbit-king Mahakarn called a meeting. He said, "Friends, Let's think of a plan to save our lives." The creatures flapped their ears and thought for hours.

1. What was the problem of the rabbits ?
  2. The word 'trampled' means _____ .
(A) traced   (B) crushed   (C) pressed
- Next day, the game began. Soon Anand gained his confidence and speed. He gazed at the board with concentration. He was quick as usual. The champain made a mistake. Anand could not believe his eyes. He quickly moved his queen and said, "Check."
3. How did Anand play the game ?
  4. 'Gazed at' means _____ .
(A) shot at   (B) stared at   (C) waited at

- **Read the following questions in two or three sentences :** [02]

5. Why are e-cards popular ?

OR

Describe Kiran Bedi as a Police Officer.

6. Complete the following lines of the poem : [02]
Now _ _ _ _ _ care,

SECTION – B

7. **Turn the following conversation into Indirect Speech :** [03]

Shopkeeper : How can I help you ?

Customer : I am looking for a good wristwatch.

Shopkeeper : Oh ! I have the best collection.

8. **Rewrite the following passage into the passive voice :** [03]

Mohan prepared some tea. Seema poured it into the cups. He put the tray on the table. She called his friend. Start this way : Some tea was prepared _ _ _ _

- **Complete the following sentences :** [02]

(9) Don't disturb me while _____ . (I, sleep)

(10) If it rains, _____. (we, not, go out)

SECTION - C

11. Write a paragraph on any one of the following in about 80 words : [05]

- A Science Fair

Points : Where is it held ? - different sections like Physics, Chemistry and Biology - displays in different sections - entertainment and education.

OR

- The Importance of Trees

Points : Man's best friends - what they give us - nests - shade - beautiful surrounding - clean air - rain - prevent soil erosion.

12. Ankit Shah, A-2, Yash Bungalows, Ghod-Daud Road, Surat-1. Writes a leave application to his class teacher as he is not well. [05]

OR

Mehul Shah from A/5, Divyajyot Complex, Nr. Post Office, Naranpura, Ahmedabad-13 writes a letter to his friend Tejas about his preparations for the final exams.

13. Complete the following dialogue using the appropriate expression given in the box : [04]

Aash : What are you doing, Rita ?

Rita : _____ .

Aash : Do you want to come with me ?

Rita : _____ .

Aash : I am going to the market.

Rita : _____ .

Aash : May I help you ?

Rita : _____ .

- Where
- No, I can't come with you.
- I am doing my homework.
- No, Thanks.

‘SCE’ अंतर्गत अभ्यासक्रम का आयोजन

कक्षा : 9

विषय : हिन्दी

क्रम	माह	प्रकरण		प्रकरण का नाम	प्रवृत्ति
		गद्य	पद्य		
1	जून	1	1	हार की जीत कबीर के दोहे	→ गांधीजी के हृदय परिवर्तन की कहाजी → मूल्यनिष्ठ शिक्षा से हृदय परिवर्तन → पर्यायवाची शब्द, मुहावरें, विरोधी शब्दार्थ → भावार्थ स्पष्टीकरण → कबीर के दोहों का संग्रह-चार्टस् → आदर्श गान
2	जुलाई	2	3	राष्ट्र का स्वरूप मुण्डन	→ देशभक्ति के गीतों का संग्रह → ‘जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरियसि’ कथन की चर्चा। → मुहावरें, लिंग पहचान, कर्तृवाचक, → भाववाचक, शब्द-समूह के लिए एक शब्द
		4	2	एक पठान के खेमें में पुष्पवाटिका प्रसंग	→ यात्रा वृत्तांत ‘मेरा यादगार प्रवास’ चर्चा। → ससंदर्भ प्रसंग-व्याख्या। → अवधि बोली के खडीबोली के समानार्थी।
3	अगस्त	3	5	सूरदास के पद ध्यानचंद : हॉकी का जादूगर	→ आदर्श समूहगान → पर्यायवाची शब्द-चार्टस्। → ‘सूर’ के अन्य पदों का संग्रह → ‘मेरा प्रिय खेल’ – वक्तृत्व स्पर्धा → मेरा प्रिय खिलाडी – निबंध चर्चा → कर्तृवाचक, विशेषण, भाववाचक
		6	4	सुजान भगत मीरांबाई के पद	→ परिश्रम ही पारसमणि - डिबेट रखना। → उद्यमेन हि सिद्धयन्ति..... चर्चा व समजूती। → मीरां के प्रसिद्ध पदों का संग्रह या कुछ पदों का गान। → मुहावरें, लिंग पहचान, परिवर्तन, शब्द-समूह के लिए... → पर्यायवाची, विरोधी शब्द।
4	सितम्बर	7	8	कटुक वचन मत बोल ध्रुवस्वामिनी	→ वाणी का महत्व – चर्चा → महाभारत प्रसंग : द्रौपदी का दुर्योधन के प्रति उपालंभ → ऐतिहासिक अन्य नाट्यांश चर्चा। → स्त्री का महत्व - चर्चा।

क्रम	माह	प्रकरण		प्रकरण का नाम	प्रवृत्ति
		गद्य	पद्य		
			5	बिहारी के दोहे	→ भावार्थ स्पष्टीकरण, आदर्श गान, दोहों का चार्ट्स ।
			6	भिक्षुक	→ आज की सामाजिक समस्याएँ - चर्चा करना । → आर्थिक स्थिति - गरीबी पर चर्चा । → स्थानिक समाज पर चर्चा ।
			7	ताज	→ समानार्थी, विरोधी → असमतोल समाज प्रणाली पर प्रकाश ।
5	अक्टूबर	9		बापू के संस्मरण	→ 'सत्यना प्रयोग' - आत्मकथा का पठन (कुछ अंशों का) → गांधीजी के अन्य प्रसंग ।
			8	रजनीबाला	→ 'नदी तट पर एक शाम' - चर्चा । → कर्तृवाचक, भाववाचक, विशेषण
			9	तुकरा दो या प्यार करो	→ समूह-गान, प्रार्थना गीतों का संग्रह - हस्तलिखित अंक → कर्तृवाचक शब्द
6	नवम्बर	10		मधुपर्व	→ खेलों में खेलदिली के कुछ प्रसंगों की चर्चा । → लिंग पहचान, लिंग परिवर्तन → शब्द-समूह के लिए एक शब्द → मुहावरें, कहावतें, अहवाल.....
			10	कलम और तलवार	→ 'कलम बोलती है' - निबंध की चर्चा - वक्तृत्व स्पर्धा का आयोजन ।
7	दिसम्बर	11		खिलौनेवाला	→ कहानी आधारित अन्य कहानियाँ । → ईमानदारी का महत्त्व - चर्चा । → मुहावरें, शब्दार्थ, भाववाचक, कर्तृवाचक ।
			12	महाभारत की एक साँझ	→ महाभारत के कुछ प्रसंग विद्यार्थियों के पास बुलवाना ।
			11	पथ की पहचान	→ 'अभियान गीतों' का संग्रह । → पर्यायवाची शब्द, विरोधी → भाववाचक, विशेषण
			12	हिरोशिमा	→ 'विज्ञान : वरदान या अभिशाप' - निबंध चर्चा ।
8	जनवरी	13		बदला	→ 'साहस' कथाओं पर चर्चा । → अन्य प्रसंगों की चर्चा ।
			14	मेरा बचपन	→ 'शैशव के संस्मरण' - निबंध पर चर्चा । → रिक्त-स्थान की पूर्ति । → मुहावरों का वाक्य प्रयोग ।
			13	दो मुक्तक	→ अन्य मुक्तकों का संग्रह → काव्यपंक्तियों का आशय स्पष्ट कीजिए ।

क्रम	माह	प्रकरण		प्रकरण का नाम	प्रवृत्ति
		गद्य	पद्य		
		15		साए	→ मुहावरें, पत्रलेखन, भाववाचक - चार्टस् ।
			14	मेड़ पर इस खेत की बैठा अकेला	→ प्रकृति प्रेम की अन्य कविताओं की चर्चा ।
9	फरवरी	16		महान भारतीय वैज्ञानिक : डॉ. विक्रम साराभाई	→ भारतीय विज्ञान और वैज्ञानिक : - निबंध चर्चा और लेखन → विज्ञान के चमत्कार - चर्चा, वक्तृत्व स्पर्धा
		17		नदी बहती रहे	→ 'वृक्षारोपण का महत्त्व' निबंध-चर्चा एवम् मित्र को पत्र → कथन स्पष्टीकरण, विधानपूर्ति कीजिए ।
		15		आऊँगा	→ चिंतनात्मक निबंध - स्पष्टीकरण → काव्य का गद्य में रूपांतर । → अछांदस कविताओं का पठन ।
		16		दूर आ गया	→ तुलसीदास के दोहों का संग्रह । → वेदों की संक्षिप्त माहिती ।
10	मार्च			पुनरावर्तन	—

‘SCE’ अंतर्गत विषय वस्तु अथवा प्रकरण अनुसार गुणभार

कक्षा : 9

विषय : हिन्दी

कुल गुण : 60

क्रम	पद्य	गुणभार
1.	कबीर के दोहे	
2.	पुष्पवाटिका प्रसंग	
3.	सूरदास के पद	24
4.	मीरांबाई के पद	
5.	बिहारी के दोहे	
6.	भिक्षुक	
7.	ताज	
क्रम	गद्य	गुणभार
1.	हार की जीत	
2.	राष्ट्र का स्वरूप	
3.	मुण्डन	
4.	एक पठान के खेमों में	23
5.	ध्यानचंद : हॉकी का जादूगर	
6.	सुजान भगत	
7.	कटुक वचन मत बोल	
8.	ध्रुवस्वामिनी	
●	पठनकार्य	5
—	काव्य पंक्ति का आशय स्पष्ट — 2 गुण	
—	गद्य/पद्य समीक्षा — 3 गुण	
●	लेखनकार्य	8
—	वृतांश/पत्रलेखन/कहानी — 3 गुण	
—	निबंध लेखन — 5 गुण	
सूचना :	व्याकरण : PART - A = 12 अंक) (गद्य-पद्य आधारित)	60

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ : (SA -1 અને SA -2 માટે)

કઠિનતામૂલ્ય પ્રમાણે ગુણભાર :

	ટકા	ગુણ
અઘરા	15 ટકા	09
સામાન્ય	35 ટકા	21
સરળ	50 ટકા	30

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન	સમજ	ઉપયોજન	કૌશલ્ય	કુલ
ગુણના ટકા	35	35	15	15	100
ગુણ	21	21	09	09	60

પ્રશ્નોના સ્વરૂપ આધારિત ગુણભાર :

પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ	નિબંધ	ટૂંકા પ્રશ્નો		અતિટૂંકા પ્રશ્નો	MCQ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	કુલ ગુણ
	5 ગુણ	4 ગુણ	3 ગુણ	2 ગુણ	1 ગુણ	
પ્રશ્નોની સંખ્યા	1	–	3	4	38	46
ફાળવેલ ગુણ	5	–	09	8	38	60
અંદાજિત સમય (મિનિટમાં)	20	–	20	20	60 મિનિટ	120

नमूना का परिरूप (SA - 1 SA - 2

PART - A

- प्रश्न 1 से 30 (M.C.Q.) (1 x 30) (गद्य : 9 अंक, पद्य : 9 अंक, व्याकरण : 12 अंक) [30]

PART - B

(SECTION - A)

(गद्य विभाग)

- गद्य विभाग (प्रश्न 1 से 6)
  - निम्नलिखित प्रश्नों का एक-एक वाक्य में उत्तर दीजिए । (प्रश्नक्रमांक 1, 2, 3) [3]
  - निम्नलिखित प्रश्नों के दो या तीन वाक्यों में उत्तर दीजिए । (प्रश्नक्रमांक 4, 5) [4]
  - निम्नलिखित प्रश्नों के पाँच या छः वाक्यों में उत्तर दीजिए । (प्रश्नक्रमांक 6) [3]

(SECTION - B)

(पद्य विभाग)

- गद्य विभाग (प्रश्न 7 से 10)
  - निम्नलिखित प्रश्नों का एक-एक वाक्य में उत्तर दीजिए । (प्रश्नक्रमांक 7, 8) [2]
  - निम्नलिखित प्रश्नों के दो या तीन वाक्यों में उत्तर दीजिए । (प्रश्नक्रमांक 9) [2]
  - निम्नलिखित प्रश्नों के पाँच या छः वाक्यों में उत्तर दीजिए । (प्रश्नक्रमांक 10) [3]

(SECTION - C)

(पठन कार्य)

- पठन कार्य (प्रश्न 11 से 14)
  - काव्यपंक्ति का आशय स्पष्ट कीजिए । (प्रश्नक्रमांक 11) [2]
  - गद्य/पद्य समीक्षा (प्रश्नक्रमांक 12 से 14) [3]
- लेखनकार्य (प्रश्न 15 से 16)
  - वृत्तांत/पत्रलेखन/कहानी (प्रश्नक्रमांक 15) [3]
  - निबंधलेखन (प्रश्नक्रमांक 16) [5]

+ 30

60

- निम्नलिखित विकल्पों की सही जोड़ मिलाइए : (प्रत्येक का १ अंक)

गद्य विभाग

- बाबा भारती के घोड़े का नाम क्या था ?
(A) सुलतान (B) चेतक (C) खड्गसिंह (D) शक्ति
- राष्ट्र का तीसरा अंग कौन-सा है ?
(A) भूमि (B) संस्कृति (C) प्रजाजन (D) प्रकृति
- किसी घटना के बारे में सरकार की नियत कार्यप्रणाली क्या है ?
(A) संसद में चर्चा करके निर्णय लेना । (B) न्यायिक जाँच करना ।
(C) विशेष समिति द्वारा जाँच करना । (D) अध्यक्ष द्वारा खुद निर्णय लेना ।
- 'सरहद के गांधी' के नाम से कौन मशहूर है ?
(A) महात्मा गांधी (B) खान अब्दुल गफ्फार खान
(C) मौलाना आझाद (D) पठान
- ध्यानचंद का पेशा क्या था ?
(A) बैंक ऑफिसर (B) नेवी अफसर (C) इन्जनीअर (D) सेना के सिपाही
- बुलाकी के मतानुसार आदमी की बुद्धि कब मारी जाती है ?
(A) बीमारी में (B) बुढ़ापे में (C) भक्ति में (D) क्रोध में
- कन्फूशस कौन थे ?
(A) चीनी दार्शनिक (B) यूनानी दार्शनिक (C) भारतीय दार्शनिक (D) चीनी मुसाफिर
- ध्रुवस्वामिनी का साहित्य प्रकार कौन-सा है ?
(A) उपन्यास अंश (B) जीवनी (C) आत्मकथा (D) नाट्यांश
- धर्म का निवास कहाँ होता है ?
(A) प्राणीमात्र के हृदय में (B) मन्दिर में
(C) पुरोहित में (D) राजा में

पद्य विभाग

10. कबीर ने सच्चा शूरवीर किसे बताया है ?
(A) भक्त (B) शिष्य (C) ईश्वर (D) सतगुरु
11. सीता सखियों के साथ कहाँ गई थी ?
(A) शिवपूजन (B) लक्ष्मीपूजन (C) गौरीपूजन को (D) रामपूजन को
12. नारदजी के वचनानुसार सीता और राम की पहली भेंट कहाँ होनेवाली थी ?
(A) अयोध्या में (B) पुष्पवाटिका (C) जंगल में (D) आश्रम में
13. श्रीकृष्ण की पत्नी का नाम क्या था ?
(A) राधा (B) मीरां (C) रूक्ष्मणी (D) द्रौपदी
14. राधाजी की माता का नाम क्या था ?
(A) यशोदा (B) कौशल्या (C) कैकेयी (D) वृषभानु
15. श्रीकृष्ण प्रेम में पागल मीरां को देखकर उसकी सास ने क्या कहा ?
(A) अमरित प्यासी (B) पगली (C) कुलनासी (D) बावरी
16. गोरी और सुन्दर नायिका को बिहारी ने किसके समान बताया है ?
(A) सूर्य (B) पूर्णचंद्र (C) नीलमणि पर्वत (D) श्रीकृष्ण
17. दाता भिक्षुक के साथ कैसा व्यवहार करते हैं ?
(A) भाग्यविधाता (B) भगवान (C) धनवान (D) उदार
18. ताजमहल में किस का शृंगार किया गया है ?
(A) मरण का (B) जीवन का (C) प्रेम का (D) पूजा का

व्याकरण विभाग

19. 'फूला न समाना' मुहावरे का अर्थ होता है .....
(A) अचरज होना (B) बहुत प्रसन्न होना (C) मुग्ध होना (D) प्रगति करना
20. पर्यायवाची शब्द लिखें : कठोर
(A) सुन्दर (B) भेंट (C) आश्चर्य (D) शान्ति
21. विरुद्धार्थी शब्द लिखें : कठोर
(A) प्राचीन (B) कोमल (C) कठिन (D) नया
22. शब्दसमूह के लिए एक शब्द : सिंह की आकृतिवाला आसन
(A) राजगद्दी (B) पद्मासन (C) मयुरासन (D) सिंहासन

23. अंधा गुरु शिष्य को क्या रास्ता बताएगा ? (विशेषण बताइए ।)
(A) अंधा (B) गुरु (C) शिष्य (D) रास्ता
24. सखियाँ सीता की उत्कंठा पहचान गई । (भाववाचक संज्ञा ?)
(A) सीता (B) सखियाँ (C) उत्कंठा (D) पहचान
25. बहुत भटकने पर भी उसे कोई दाता नहीं मिला । (कर्तृवाचक संज्ञा बताइए ।)
(A) बहुत (B) दाता (C) भटकने (D) मिला
26. 'गिरा अनयन नयन बिनु बानी – कहावत का अर्थ होता है .....
(A) अति सुन्दर (B) मृगनयनी (C) अवर्णनीय (D) अंधा
27. पत्रा ही तिथि पाइए – में पत्रा का समानार्थी .....
(A) पत्रिका (B) पेड़ का पन्ना (C) पंचांग (D) समाचारपत्र
28. मुहावरे का अर्थ दो – हाथ फैलाना ।
(A) बिनती करना (B) हाथ जोड़ना (C) दुःख सहना (D) भीख माँगना
29. मंत्री महोदय स्वयं निर्णायक नहीं बन सकते थे । (कर्तृवाचक संज्ञा बताइए ।)
(A) निर्णायक (B) स्वयं (C) मंत्री (D) महोदय
30. 'निपुनाई' – (पुष्पवाटिका) शब्द का शिष्ट रूप लिखें ।
(A) कुशलता (B) पूण्य (C) पाप (D) पवित्र
-

PART-B

- सूचनाएँ : (1) इस प्रश्नपत्र में चार विभाग हैं ।
 (2) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।
 (3) दायीं ओर लिखें अंक पूर्णांक हैं ।

SECTION - A गद्य विभाग

- निम्नलिखित प्रश्नों का एक-एक वाक्य में उत्तर लिखिए : (प्रत्येक का 1 अंक) [03]
- 1. बाबा भारती की नींद क्यों उड़ गई ?
- 2. जो राष्ट्रीयता _____ के साथ नहीं जुड़ी वह निर्मूल होती है । (रिक्त स्थान की पूर्ति कीजिए।)
- 3. विकल्प की सही जोड़ मिलाइए :
- पठान के कन्धे पर बन्दूक टँगी थी, पर .....
- (अ) उसे निशाना लगाना नहीं आता था ।
- (ब) शायद उसमें गोलियाँ नहीं थी ।
- (क) उसके व्यवहार पर बन्दूक का प्रभाव नहीं था ।
- निम्नलिखित प्रश्नों के दो या तीन वाक्यों में उत्तर दीजिए : [04]
- 4. संसद में बड़ी हलचल क्यों मची थी ?
- 5. ध्यानचंद को 'हाँकी का जादूगर' क्यों कहा जाता है ?
- पाँच या छः वाक्यों में उत्तर लिखिए : [03]
- 6. अफघान-बालिका देखकर लेखक के मन में क्या विचार आये ?

अथवा

गांधीजी के बार में पठान के क्या विचार थे ?

SECTION - B पद्य विभाग

- निम्नलिखित प्रश्नों के एक-एक वाक्य में उत्तर लिखिए : [02]
- 7. कृष्ण क्या सुनकर बाहर निकल आए ?
- 8. दो टूक कलेजे का करता, ... पथ पर आता । (रिक्त स्थान की पूर्ति कीजिए ।)
- निम्नलिखित प्रश्नों के दो-तीन वाक्यों में उत्तर लिखिए : [02]
- 9. पीताम्बरधारी कृष्ण कैसे लगते हैं ?

- पाँच या छः वाक्यों में उत्तर लिखिए : [03]
- 10. 'बसो मेरे नैनन में.....' पद के आधार पर कृष्ण के मनोहर रूप-सौंदर्य का वर्णन कीजिए :

अथवा

पैरों में घुँघरू बाँधकर नाचने पर मीरां की क्या हालत हुई ?

SECTION - C पठन कार्य

- निम्नलिखित काव्यपंक्तियों की आशय स्पष्ट कीजिए : [02]
- 11. पाहन पूजे हरि मिलैं, तो मैं पूजुँ पहार ।
तातै ये चाकी भली पीस खाय संसार ॥
- निम्नलिखित परिच्छेद को पढ़कर उसके नीचे दिए प्रश्नों के उत्तर लिखिए :

भावी नागरिक निर्माण करने की जिम्मेदारी शिक्षक के उपर है। वह उसके शारीरिक, मानसिक तथा नैतिक विकास का जनक है; जिस पर व्यक्ति, समाज तथा राष्ट्र निर्भर है। शिक्षक के ही द्वारा कोई योग्य सैनिक बन सकता है। आज शिक्षक ने सैनिक धाराओं में क्रांति पैदा कर दी है। हमारे अहिंसक आंदोलन ने दुनिया को दिखा दिया है कि शिक्षक सैनिकों से कहीं श्रेष्ठ है। इसे बनावटी शस्त्रों की जरूरत नहीं है। इसका आत्मिक बल सब शस्त्रों से बड़ा है।

प्रश्न :

- 12. शिक्षक के उपर कौन-सी जिम्मेदारी है ? [01]
- 13. हमारे अहिंसक आंदोलन ने दुनिया को क्या दिखा दिया है ? [01]
- 14. शिक्षक का उत्तम शस्त्र क्या है ? [01]

SECTION - D लेखन कार्य

- निम्नलिखित रूपरेखा के आधार पर कहानी लिखकर शीर्षक और बोध लिखिए : [03]
- 15. एक गाँव - गाँव के बाहर रास्ते में एक पत्थर - लोगों का उससे टकराना - किसी का उसे न हटाना - भला-बुरा कहते आगे बढ़ना - एक किसान का आना - पत्थर हटाकर दूर रखना - पत्थर के नीचे रूपयों की थैली मिलना - चिट्ठी 'पत्थर हटाने का इनाम' - परिणाम - शीख ।
- 16. निम्नलिखित निबंधों में से किसी एक पर 150 शब्दों में निबंध लिखिए : [05]
- (1) वर्षाऋतु
भारत में विविध ऋतुएँ - बादलों का मँडराना - वर्षा का आगमन - कृषक-जीवन में लाभदायी - वर्षा का महत्व - वर्षा के लाभालाभ - उपसंहार ।
- (2) मेरा प्रिय शिक्षक
परिचय - विद्वत्ता और पढ़ाने का ढंग - इतर प्रवृत्तियों में रूचि - विद्यार्थियों को इतर प्रवृत्तियों के लिए प्रोत्साहित करना - स्नेहपूर्ण व्यवहार - एक आदर्श शिक्षक - उपसंहार ।

‘SCE’ અંતર્ગત અભ્યાસક્રમનું માસવાર વાર્ષિક આયોજન

ધોરણ : 9

વિષય : સંસ્કૃત

નોંધ : પ્રથમ સત્રનો અભ્યાસક્રમ સપ્ટેમ્બર અંત સુધીનો રહેશે.

ક્રમ	માસ	અભ્યાસક્રમ			પ્રવૃત્તિઓ
		ગદ્ય	પદ્ય	અભ્યાસ	
1.	જૂન	2	1	—	ગદ્ય-2માં પંચતંત્રની નિષ્ઠાની બોધદાયક વાર્તા પદ્ય-1માં 12 જ્યોતિર્લિંગોની માહિતી, ડાકોરની વાર્તા સમજાવવી.
2.	જુલાઈ	3,4,5	—	1	પાઠ-4માં રઘુવંશનો પ્રાથમિક પરિચય પાઠ-5માં રવિશંકર મહારાજ અને વિનોબા ભાવે, ગાંધીજી વિશે માહિતી
3.	ઓગસ્ટ	6,8	7	2	પાઠ-7માં ભાગવત પુરાણોનાં અંશ લઈ કૃષ્ણલીલાનું વર્ણન પાઠ-8માં ભીમ અને હિડમ્બા અંગેની વિગતો
4.	સપ્ટેમ્બર	9,10	11	—	પાઠ-9માં સેવાભાવી સંસ્થાઓની વિગત
		(રત્નકણિકા 1 થી 4)			
5.	ઓક્ટોબર	12,13,15	—	—	પાઠ-12માં આયુર્વેદિક શાસ્ત્રનાં મતોનુસાર દિવ્યરસોની માહિતી પાઠ-13માં પંચતંત્ર અને નીતિશતકની વાર્તા પાઠ-15માં કર્ણનાં જીવનપ્રસંગો
6.	નવેમ્બર	14	—	3	પાઠ-14માં વૈજ્ઞાનિકોનું જીવન અને કાર્યક્ષેત્રની માહિતી
7.	ડિસેમ્બર	16,18	17	4	પાઠ-16માં વ્યાજસ્તુતિ અલંકારની માહિતી અને રમૂજ ઉદા. પાઠ-18માં સામાજિક સેવાની માહિતી
8.	જાન્યુઆરી	19	શ્લોક 1,2(20)	—	કુશળતા અને વ્યવહારનાં દૃષ્ટાંતોથી સક્રિયતા શીખવવી.
9.	ફેબ્રુઆરી	—	3, 4, 5 (20)	—	20માં નીતિવિષયક શ્લોકો અને વાર્તાઓ
		રત્નકણિકા 5 થી 8 અને ધ્યેયવાક્યો			
10.	માર્ચ	પુનરાવર્તન			

SA - 1 અને SA - 2 અંતર્ગત PART-B પ્રશ્નપત્રનું આંતરિક પરિરૂપ

SECTION - A

- પ્રશ્ન-1 ગદ્યાંશાનુવાદ   OR   પ્રશ્ન-1 ગદ્યાંશાનુવાદ   [03]
- પ્રશ્ન-2 નાટ્યાંશાનુવાદ   OR   પ્રશ્ન-2 નાટ્યાંશાનુવાદ   [03]
- પ્રશ્ન-3 પદ્યાંશાનુવાદ   OR   પ્રશ્ન-3 પદ્યાંશાનુવાદ   [04]

SECTION - B

- પ્રશ્ન-4, 5, 6 ગદ્યાર્થગ્રહણ (પાઠ્યપુસ્તક આધારિત)   [03]
- પ્રશ્ન-7, 8, 9 ગદ્યાર્થગ્રહણ (અપરિચિત)   [03]
- પ્રશ્ન-10, 11 ગદ્યખંડ સુધારીને ફરીથી લખો.   [02]

SECTION - C

- પ્રશ્ન-12, 13, 14 ઘટનાક્રમ (પાઠ્યપુસ્તક આધારિત)   [03]
- પ્રશ્ન-15, 16 વાક્યોનું સંસ્કૃત કરો.   [02]

SECTION - D

- પ્રશ્ન-17 શ્લોકપૂર્તિ કરો.   OR   પ્રશ્ન-17 શ્લોકપૂર્તિ કરો.   [02]
- પ્રશ્ન-18 શ્લોકપૂર્તિ કરો.   OR   પ્રશ્ન-18 શ્લોકપૂર્તિ કરો.   [02]
- પ્રશ્ન-19 અર્થવિસ્તાર   OR   પ્રશ્ન-19 અર્થવિસ્તાર   [03]

નોંધ : પ્રશ્ન-3 પદ્યાંશાનુવાદમાં ચાર લીટીનો જ શ્લોક પૂછવો.

પ્રશ્ન-17, 18 શ્લોકપૂર્તિમાં બે લીટીનો જ શ્લોક પૂછવો.

પ્રશ્ન-19 રત્નકણિકાનો જ અર્થવિસ્તાર પૂછવો.

SA - 1 અને SA - 2 અંતર્ગત પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ
વિષય : સંસ્કૃત

સમય : 120 મિનિટ

ધોરણ : 9

કુલ ગુણ : 60

PART - A

- પ્રશ્ન-1 થી 30 બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો રહેશે. (દરેકનો 1 ગુણ રહેશે.) [30]

PART - B

- A, B, C, D ચાર SECTIONS છે. [30]
જેમાં વર્ણનાત્મક પ્રશ્નો રહેશે.

SECTION - A	10 Marks
SECTION - B	08 Marks
SECTION - C	05 Marks
SECTION - D	07 Marks

'SCE' અંતર્ગત PART-A પ્રશ્નપત્રનું આંતરિક પરિરૂપ

- વ્યાકરણ
  - ધોરણ-8ના વ્યાકરણ પાઠોને આધારે (પ્રશ્ન 1 થી 5) [05]
પ્રશ્ન-1 અકારાન્ત પું.
પ્રશ્ન-2 આકારાન્ત સ્ત્રી.
પ્રશ્ન-3 આકારાન્ત (નપું)
પ્રશ્ન-4 સમય
પ્રશ્ન-5 સંખ્યા
  - ધોરણ-9ના અભ્યાસક્રમના આધારે (પ્રશ્ન 6 થી 16) [11]
પ્રશ્ન-6 સમાનાર્થી
પ્રશ્ન-7 વિરુદ્ધાર્થી
પ્રશ્ન-8 વર્તમાનકાળ
પ્રશ્ન-9 હસ્તનભૂતકાળ
પ્રશ્ન-10 આજ્ઞાર્થ
પ્રશ્ન-11 સામાન્ય ભવિષ્યકાળ
પ્રશ્ન-12 ઇકારાન્ત શબ્દવિભક્તિ
પ્રશ્ન-13 ઉકારાન્ત શબ્દવિભક્તિ
પ્રશ્ન-14 સર્વનામ શબ્દવિભક્તિ
પ્રશ્ન-15 સંધિ છોડો.
પ્રશ્ન-16 સંધિ જોડો.
  - ગદ્યપાઠોમાંથી હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (પ્રશ્ન 17 થી 23) [07]
  - પદ્યપાઠોમાંથી હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (પ્રશ્ન 24 થી 30) [07]

SA-2 અંતર્ગત માર્ગદર્શન

- નોંધ : SA-2 અંતર્ગત પ્રશ્ન 1 થી 5માં અભ્યાસ 3, 4, 5માંથી કર્મણિપ્રયોગ, કારકવિભક્તિ, અવ્યય, કર્મણિભૂતકૃદંત તથા સંખ્યા પૂછવી. પ્રશ્ન 6 થી 16 સુધી યથાવત્ રાખવું.

**‘SCE’ પાયલોટ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત
(SA - 1 અને SA - 2 માટે)**

ધોરણ : 9

વિષય : સંસ્કૃત

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ (SA - 1)

કઠિનતામૂલ્ય પ્રમાણે ગુણભાર :

	ટકા	ગુણ
અધરા	15 ટકા	09
સામાન્ય	35 ટકા	21
સરળ	50 ટકા	30

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન	સમજ	ઉપયોજન	કૌશલ્ય	કુલ
ગુણના ટકા	28.3%	36.7%	18.3%	16.7%	100%
ગુણ	17	22	11	10	60

પ્રશ્નોના સ્વરૂપ આધારિત ગુણભાર :

પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ	નિબંધ	ટૂંકા પ્રશ્નો	અતિટૂંકા પ્રશ્નો	MCQ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	કુલ ગુણ
પ્રશ્નોની સંખ્યા	07	07	05	30	49
ફાળવેલ ગુણ	16	09	05	30	60
અંદાજિત સમય (મિનિટમાં)	42	18	15	45	120

‘SCE’ અંતર્ગત અભ્યાસક્રમ અને પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન

ધોરણ : 9

વિષય : ગણિત

કુલ ગુણ : 60

ક્રમ	માસ	કામના દિવસો	પ્રકરણનું નામ	શિક્ષણકાર્ય તથા મૂલ્યાંકન કાર્ય માટે ઉદાહરણરૂપ પ્રવૃત્તિઓ
1.	જૂન	16	1. ગણક્રિયાઓ 6. ભૂમિતિનું માળખું	1. ગણને સંલગ્ન વિવિધ પારિભાષિક શબ્દોની સમજૂતીનો પ્રોજેક્ટ 2. યોગક્રિયા અને છેદક્રિયાની વ્યાખ્યા, ગણની પરિભાષામાં વ્યાખ્યા તથા તેના ગુણધર્મોનો ચાર્ટ 3. યોગક્રિયા અને છેદક્રિયા દર્શાવતી વેન આકૃતિઓના ચાર્ટ 4. વિભાજનના નિયમો તથા પૂરકક્રિયાના ગુણધર્મો દર્શાવતી સમજૂતીનો પ્રોજેક્ટ 1. પ્રમેયનાં અંગોની સમજૂતીનો ચાર્ટ 2. પૂર્વધારણાઓનો ચાર્ટ 3. ભૂમિતિના વિકાસમાં વિવિધ ગણિતશાસ્ત્રીઓનાં પ્રદાન વિશેનો પ્રોજેક્ટ
2.	જુલાઈ	26	2. સંખ્યાપદ્ધતિ 4. યામભૂમિતિ 7. ભૂમિતિના પ્રાથમિક પ્યાલો : 1	1. અસંમેય સંખ્યાઓનું સંખ્યારેખા પર નિરૂપણનો ચાર્ટ 2. વાસ્તવિક સંખ્યાઓ માટે ઘાતાંકના નિયમોનો ચાર્ટ 3. વાસ્તવિક સંખ્યાનાં દશાંશ વિસ્તરણ માટેનો ચાર્ટ 1. કાર્તેઝીય યામ-પદ્ધતિની આલેખ દ્વારા સમજૂતી 2. ગ્રાફબોર્ડ પર વિવિધ ચરણોની માહિતી બિંદુઓની સમજૂતી 1. સમરેખ અને અસમરેખ બિંદુઓમાંથી પસાર થતી વિવિધ રેખાઓ માટેના ચાર્ટ 2. રેખા, અંતર, માપપટ્ટીની પૂર્વધારણાઓનો ચાર્ટ
3.	ઓગસ્ટ	22	5. દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણ 8. ભૂમિતિના પ્રાથમિક પ્યાલો : 2	1. દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણના ઉકેલો માટેનો ચાર્ટ 2. વ્યવહારુ દાખલાઓના ચાર્ટ 3. દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણના વિવિધ પ્રકારના આલેખોની શરતો દર્શાવતો ચાર્ટ 1. સમતલની પૂર્વધારણા અને પ્રમેયનો ચાર્ટ 2. સમતલોના છેદગણ વિશેના ચાર્ટ 3. ખૂણાની પૂર્વધારણા તથા પ્રમેયોનો ચાર્ટ 4. ખૂણાના વિવિધ પ્રકારો વિશેનો ચાર્ટ 5. બે રેખાઓની છેદિકાથી રચાતાં વિવિધ ખૂણાઓના ચાર્ટ

ક્રમ	માસ	કામના દિવસો	પ્રકરણનું નામ	શિક્ષણકાર્ય તથા મૂલ્યાંકન કાર્ય માટે ઉદાહરણરૂપ પ્રવૃત્તિઓ
4.	સપ્ટેમ્બર	25	3. બહુપદીઓ 1. ત્રિકોણ	1. બૈઝિક નિત્યસમોના ચાર્ટ તથા મોડેલ 2. શેષપ્રમેય - અવયવપ્રમેયના ચાર્ટ 1. ત્રિકોણ અને તેનાં અંગો દર્શાવતો પ્રોજેક્ટ 2. ત્રિકોણના બહિષ્કોણો સમજાવતું મોડેલ 3. ત્રિકોણના વિવિધ પ્રકારો દર્શાવતાં મોડેલ 4. ત્રિકોણના પ્રમેયોના ચાર્ટ
5.	ઓક્ટોબર	5 9 4	પુનરાવર્તન SA-1 પરીક્ષા 16-10-2011 થી Second Semester શરૂ	

વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર (પ્રથમ સત્ર)

ક્રમ	વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
1.	ગણક્રિયાઓ	05
2.	સંખ્યાપદ્ધતિ	10
3.	બહુપદીઓ	10
4.	યામભૂમિતિ	04
5.	દ્વિયલ સુરેખ સમીકરણ	06
6.	ભૂમિતિનું માળખું	03
7.	ભૂમિતિના પ્રાથમિક પ્યાલો : 1	07
8.	ભૂમિતિના પ્રાથમિક પ્યાલો : 2	07
9.	ત્રિકોણ	08
		60

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

કઠિનતામૂલ્ય પ્રમાણે ગુણભાર : (SA - 1 અને SA - 2 માટે)

	ટકા	ગુણ
અધરા	15 ટકા	09
સામાન્ય	35 ટકા	21
સરળ	50 ટકા	30

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન	સમજ	ઉપયોજન	કૌશલ્ય	કુલ
ગુણના ટકા	35 ટકા	35 ટકા	20 ટકા	10 ટકા	100 ટકા
ગુણ	21	21	12	06	60

પ્રશ્નોના સ્વરૂપ આધારિત ગુણભાર :

પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો	ટૂંકા પ્રશ્નો	ટૂંકા પ્રશ્નો	અતિટૂંકા પ્રશ્નો	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	કુલ ગુણ
	5 ગુણ	4 ગુણ	3 ગુણ	2 ગુણ	1 ગુણ	
પ્રશ્નોની સંખ્યા	—	02	04	05	30	41
ફાળવેલ ગુણ	—	08	12	10	30	60
અંદાજિત સમય (મિનિટમાં)	—	20	30	30	40	120

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ (SA - 1 અને SA - 2 માટે)

PART - A

[30]

- આ વિભાગમાં M.C.Q. પ્રકારના 30 પ્રશ્નો પૂછવામાં આવશે, જેમાં બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

PART - B

નોંધ : સમાન કઠિનતામૂલ્ય ધરાવતાં વૈકલ્પિક પ્રશ્નો જે તે પ્રકરણમાંથી જ આંતરિક વિકલ્પ તરીકે પૂછવા.

SECTION - A

[10]

પ્રશ્ન-નંબર 1 થી 5ના ટૂંકમાં ગણતરી કરી જવાબ આપો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)

— બે પ્રશ્નોમાં આંતરિક વિકલ્પ રહેશે.

SECTION - B

[12]

પ્રશ્ન-નંબર 6 થી 9ના ગણતરી કરી જવાબ આપો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)

— એક પ્રશ્ન આંતરિક વિકલ્પ તરીકે પૂછવો.

SECTION - C

[08]

પ્રશ્ન-નંબર 10 અને 11ના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ)

— એક પ્રશ્ન આંતરિક વિકલ્પ તરીકે પૂછવો.

વિષય : ગણિત ધોરણ : 9
SCE અંતર્ગત
નમૂનાના પ્રશ્નપત્રની BLUEPRINT (SA - 1)

સમય : 120 મિનિટ

કુલ ગુણ : 60

ક્રમ	હેતુઓ	જ્ઞાન				સમજ				ઉપયોજન				કૌશલ્ય				કુલ ગુણ
		O ₁	VSA	SA2	SA3	E/LA	O ₁	VSA	SA2	SA3	E/LA	O	VSA	SA2	SA3	E/LA ₄		
	પ્રશ્નનો પ્રકાર																	
	પ્રકરણ અથવા વિષયવસ્તુ																	
1.	ગણક્રિયાઓ		-		3(1)		1(2)	-				-						05
2.	સંખ્યાપદ્ધતિ	1(3)	-				1(2)	-				-			2*(1)			10
3.	બહુપદીઓ	1(3)	-				1(2)	-	2(1)			-						10
4.	યામભૂમિતિ	1(2)	-					-	2(1)			-						04
5.	દ્વિ.સુરેખ સમી.	1(1)	-				1(1)	-				-				4(1)		06
6.	ભૂમિતિનું માળખું	1(1)	-				1(2)	-				-						03
7.	ભૂ.પ્રા.ખ્યાલ : 1	1(1)	-	2(1)			1(4)	-				-						07
8.	ભૂ.પ્રા.ખ્યાલ : 2	1(2)	-				1(1)	-				-			4*(1)			07
9.	ત્રિકોણ	1(1)	-	2*(1)				-		1(2)		-						08
10.																		
11.																		
12.																		
13.																		
14.																		
15.																		
16.		14(14)	-	4(2)	3(1)	-	14(14)		4(2)	3(1)	2(2)	4(1)	6(2)	2(1)	4(1)	4(1)	60	
17.																		
18.																		
19.						21(17)			21(17)		12(5)		6(2)					60(41)
20.																		

સૂચના : * કુદડીલાળા પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ આપેલ છે.

X(Y) માં X ગુણ દર્શાવે છે. (y) પ્રશ્નની સંખ્યા દર્શાવે છે.

ધોરણ : 9
વિષય : ગણિત
નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર (SA - 1 માટે)

સમય : 2 કલાક

કુલ ગુણ : 60

PART-A

સૂચનાઓ : (1) પ્રશ્નપત્રમાં PART-A તથા PART-B એમ કુલ બે વિભાગ છે.

(2) PART-Aમાં એક એક માર્ક્સના કુલ 30 પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ રહેશે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

● આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ આપો :

[30]

1. જો $A = \{1, 2, 3\}$, $B = \{3, 4, 5\}$ હોય તો $A \cup B =$ _____

(A) $\{1, 2, 3, 4, 5\}$

(B) $\{3\}$

(C) $\{1, 2\}$

(D) ϕ

2. $(A \cap B)'$ = _____

(A) $A \cap B'$

(B) $(A' \cup B)$

(C) $A \cup B$

(D) $A \cap B$

3. સંમેય સંખ્યાઓના ગણને _____ દ્વારા દર્શાવાય છે.

(A) N

(B) W

(C) Z

(D) Q

4. $\frac{3}{2 - \sqrt{5}}$ ના છેદનું સંમેયીકરણ _____ થી થશે.

(A) - 3

(B) $2 - \sqrt{5}$

(C) $2 + \sqrt{5}$

(D) $- 2 + \sqrt{5}$

5. $\sqrt{2}$ એ _____ સંખ્યા છે.

(A) પૂર્ણ

(B) સંમેય

(C) અસંમેય

(D) પ્રાકૃતિક

6. બિંદુને _____ પરમાણુ હોય છે.

(A) 1

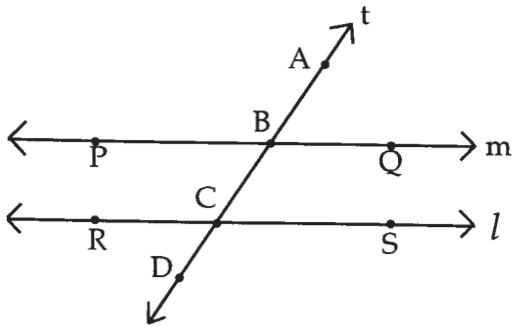
(B) 4

(C) 0

(D) 2

7. નીચેનામાંથી _____ પદને સાબિતીની જરૂર છે.
 (A) સ્વયંસવ્ય (B) પૂર્વધારણા
 (C) વ્યાખ્યા (D) પ્રમેય
8. ΔABC નો બહિષ્કોણ $\angle ACD$ છે અને $m\angle ACD = 105$ તો $m\angle ACB$ _____.
 (A) 105° (B) 75°
 (C) 100° (D) 75° થી ઓછું
9. ΔABC માટે $\angle A \cong \angle C$ છે, જો $BC = 3$, $AC = 4$ તો ΔABC ની પરિમિતિ _____ છે.
 (A) 10 (B) 12
 (C) 14 (D) 7
10. $7x - 3$ નું શૂન્ય _____ છે.
 (A) $-\frac{3}{7}$ (B) $\frac{3}{7}$
 (C) $\frac{7}{3}$ (D) $-\frac{7}{3}$
11. $x^3 + 28$ ને $x + 3$ વડે ભાગતાં _____ શેષ મળે.
 (A) 0 (B) 1
 (C) -1 (D) 2
12. $\frac{7}{4}$ નું દશાંશ વિસ્તરણ _____ છે.
 (A) શાન્ત (B) અનંત આવૃત્ત
 (C) અનંત અનાવૃત્ત (D) અનંત
13. _____ સમાન સંમેય સંખ્યાઓ છે.
 (A) $\frac{4}{7}$ અને $\frac{104}{182}$ (B) $\frac{5}{2}$ અને $\frac{155}{64}$
 (C) $\frac{144}{169}$ અને $\frac{169}{225}$ (D) $\frac{8}{27}$ અને $\frac{125}{216}$
14. પાયથાગોરસ _____ નો વિદ્યાર્થી હતો.
 (A) યુક્લિડ (B) થેલ્સ
 (C) રામાનુજ (D) ભાસ્કરાચાર્ય
15. ΔABC માટે $\overline{BC}$ _____ ΔABC .
 (A) $\in$ (B) $\notin$
 (C) $\subset$ (D) $\not\subset$

16. જો $a = b = c$ તો $a^3 + b^3 + c^3 - 3abc =$ _____.
- (A) a^3 (B) $2a^3$
(C) $3a^3$ (D) 0
17. બિંદુ $(-3, 4)$ એ _____ માં આવેલ છે.
- (A) પ્રથમ ચરણ (B) તૃતીય ચરણ
(C) $\angle yox$ 'ના અંદરના ભાગ (D) $\angle y'ox$ 'ના અંદરના ભાગ
18. દરેક રેખાને ઓછામાં ઓછા _____ બિંદુઓ હોય છે.
- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 4
19. જો $x - y - z$ તો $\vec{xy} =$ _____.
- (A) $\overleftrightarrow{yz}$ (B) $\overleftrightarrow{zx}$
(C) $\vec{xy}$ (D) $\vec{yx}$
20. જો $P - Q - R$ તો બિંદુ _____ એ $\vec{PQ}$ 'ના બાકીના કોઈ બે બિંદુની વચ્ચે ન હોઈ શકે.
- (A) R (B) P
(C) Q (D) તમામ
21. સમીકરણ _____ નો આલેખ ઉગમબિંદુમાંથી પસાર થાય છે.
- (A) $x + y = 0$ (B) $x + y = 1$
(C) $2y - 3 = 0$ (D) $2x - 2y = 1$
22. $l \parallel m$ ની છેદિકા તરીકે રચાતા $\angle PBC$ અને $\angle RCD$ _____ પ્રકારના ખૂણા દર્શાવે છે.

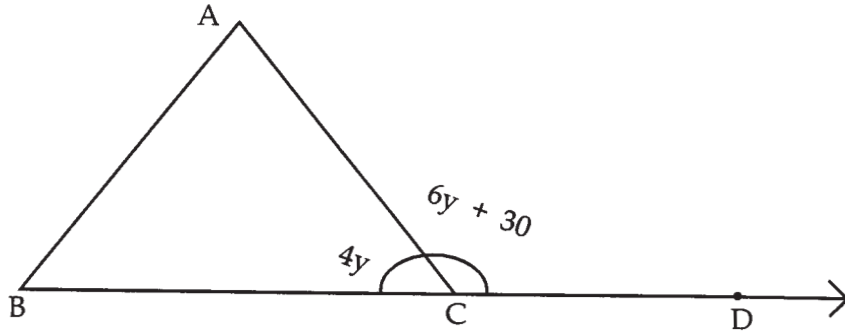

- (A) યુગ્મકોણો
(B) અનુકોણો
(C) છેદિકાના એક જ બાજુના અંતઃકોણો
(D) અભિકોણો

23. બહુપદી $x^5 + 3x^3 - 7x^2 + 9x + 11$ ની ઘાત _____ છે.
- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 5

24. જો $P(3) = 0$ તો $P(x)$ નો એક અવયવ _____ છે.
- (A) $(x - 3)$ (B) $(x - 2)$
(C) $(x + 3)$ (D) $(x + 2)$
25. $\vec{x}'x$ અને $\vec{y}'y$ વચ્ચેના ખૂણાનું માપ _____ છે.
- (A) 0° (B) 60°
(C) 90° (D) 180°
26. દરેક રેખાખંડને _____ મધ્યબિંદુ હોય છે.
- (A) એક અને માત્ર એક (B) વધુમાં વધુ એક
(C) ઓછામાં ઓછું એક (D) અનેક
27. ચાર ભિન્ન સમરેખ બિંદુઓ વડે કેટલા રેખાખંડો બને ?
- (A) 4 (B) 1
(C) 5 (D) 6
28. રેખા $2x + 3y = 7$ નો એક ઉકેલ _____ છે.
- (A) $(1, 2)$ (B) $(-1, 3)$
(C) $(-2, 5)$ (D) $(-2, 4)$
29. 23° માપવાળા ખૂણાના કોટિકોણના પૂરકકોણનું માપ _____ થાય.
- (A) 67° (B) 90°
(C) 113° (D) 23°

30.

આપેલી આકૃતિમાં $\angle ACD$ અને $\angle ACB$ ના માપ $6y + 30$ અને $4y$ હોય તો $y =$ _____ થાય.

- (A) 30° (B) 15°
(C) 60° (D) 45°

PART-B

- સૂચનાઓ : (1) PART-B માં કુલ 1 થી 11 પ્રશ્નો રહેશે.
(2) PART-Bમાં કુલ ત્રણ વિભાગ A, B અને C રહેશે.

SECTION-A

- પ્રશ્ન 1 થી 5ના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) [10]
- 1. બહુપદી $P(x) = 3x^2 - 7x + 5$ ની $x = 2$ આગળ કિંમત શોધો.
- 2. $(x + 1, 0)$ અને $(-3, 2y)$ સમાન કમયુક્ત જોડ હોય, તો x અને y શોધો.
- 3. બિંદુ Pને સંગતસંખ્યા - 5.5 અને Qને સંગતસંખ્યા 6.5 હોય, તો $\overline{PQ}$ ના મધ્યબિંદુને સંગતસંખ્યા શોધો.
- 4. સાદું રૂપ આપો : $(\sqrt{6} + \sqrt{3})^2$
અથવા
- 4. સાદું રૂપ આપો : $16^{4/3} \times 4^{2/3}$
- 5. ΔABC માં $m\angle A + m\angle B = 60$ અને $m\angle A - m\angle B = 20$ હોય, તો $\angle A$ નું માપ શોધો.
અથવા
- 5. ΔABC માં $m\angle A = 35$, $m\angle B = 50$ હોય, તો ત્રિકોણની નાનામાં નાની બાજુ નક્કી કરો.

SECTION-B

- પ્રશ્ન 6 થી 9ના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ) [12]
- 6. ગણ $A = \{1, 2, 3, 4\}$, $B = \{2, 3, 4\}$, $C = \{3, 4, 5, 6\}$ હોય, તો
 $A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C)$ સાબિત કરો.
- 7. કિંમત શોધો : $\frac{(81)^{1/4}}{(625)^{1/4}} + \frac{(216)^{1/3}}{(8)^{1/3}} - (729)^{1/6}$
- 8. જો ત્રિકોણની બે બાજુઓ એકરૂપ હોય, તો સાબિત કરો કે તેમની સામેના ખૂણા પણ એકરૂપ હોય છે.
- 9. $P(x) = x^3 + 5x^2 + 2x - 8$ ના અવયવ પાડો.
અથવા
- 9. $P(x) = x^4 + 2x^3 + 7x^2 + x - 5$ ને $x + 2$ વડે ભાગો. તેના ભાગફળ અને શેષ શોધો.

SECTION-C

- પ્રશ્ન 10 થી 11ના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) [08]
- 10. દ્વિયલ સુરેખ સમીકરણ $3x + y = 2$ નો આલેખ દોરો.
- 11. બે રેખાઓ છેદે તો છેદબિંદુ આગળ રચાતા અભિકોણો એકરૂપ હોય છે. તેમ સાબિત કરો.
અથવા
- 11. સાબિત કરો કે, બે સમાંતર રેખાની છેદિકાથી બનતા યુગ્મકોણની પ્રત્યેક જોડના ખૂણા એકરૂપ હોય છે.

‘SCE’ અંતર્ગત અભ્યાસક્રમ અને પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન

ધોરણ : 9

વિષય : વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી

ક્રમ	માસ	કાર્યદિવસ	પ્રકરણ	શિક્ષણકાર્ય તથા મૂલ્યાંકન કાર્ય માટે ઉદાહરણરૂપ પ્રવૃત્તિઓ
1	જૂન	16	1. ગતિ 9. આપણે શા માટે માંદા પડીએ છીએ ?	<ul style="list-style-type: none"> → ગતિમાન પદાર્થોનાં વ્યાવહારિક ઉદાહરણો (નિયમિત-અનિયમિત) → વર્તુળમય ગતિનાં ઉદાહરણો → ઝડપ, વેગ, પ્રવેગ, પ્રતિવેગ, સરેરાશ વેગ, અચળ વેગનાં આલેખ અને તેના ઉપયોગોની સમજ → વ્યક્તિગત સ્વાસ્થ્યની સમજ → પ્રાથમિક આરોગ્યકેન્દ્રની મુલાકાત → જુદા જુદા સૂક્ષ્મ જીવોથી થતાં રોગોનો ચાર્ટ → પ્રતિષ્ઠિત ડોક્ટર સાથેની મુલાકાત
2.	જુલાઈ	26	2. બળ અને ગતિના નિયમો 4. દ્રવ્યનાં ગુણધર્મો 6. સજીવના પાયાનો એકમ - કોષ	<ul style="list-style-type: none"> → ગેલેલિયો, ઍરિસ્ટોટલ અને ન્યૂટનનાં જીવનવૃત્તાંતનો ચાર્ટ → ન્યૂટનના ગતિના નિયમોનાં વ્યવહારિક ઉદાહરણો → વેગમાન, ઘર્ષણબળનાં વ્યાવહારિક ઉદાહરણો → દ્રવ્યનાં વિવિધ સ્વરૂપનાં વ્યાવહારિક ઉદાહરણો → તત્ત્વ, મિશ્રણ, સંયોજનનાં વ્યાવહારિક ઉદાહરણો → તત્ત્વ, સંયોજનનાં અણુસૂત્રોનો ચાર્ટ, સંજ્ઞા, પરમાણુક્રમાંક, પરમાણુ ભાર → મોલની સંખ્યા, અણુભાર, ટકાવારી પ્રમાણ વગેરેનાં સૂત્રો → સૂક્ષ્મદર્શક યંત્રની સમજ, નિદર્શન → કોષની આંતરિક સમજ → રંગીન ચાર્ટ દ્વારા → કોષના ભાગોની વિવિધ સ્લાઈડ બનાવવાની પ્રવૃત્તિઓ → જીવવૈજ્ઞાનિકોનાં નામ અને તેની શોધો
3.	ઓગસ્ટ	22	3. ગુરુત્વાકર્ષણ 7. વનસ્પતિ પેશીઓ	<ul style="list-style-type: none"> → ગુરુત્વાકર્ષણની સમજ → અગાશી-છત ઉપર જઈ હલકા અને ભારે પદાર્થોને નીચે નાખી સમજવા → ગુરુત્વાકર્ષણનો સાર્વત્રિક નિયમનો ચાર્ટ → સૂત્રો, એકમો, કિંમતો, સમીકરણોનો ચાર્ટ → આર્કિમીડીઝના સિદ્ધાંતના વ્યવહારિક મોડેલ્સ બનાવવાં → વનસ્પતિપેશીના વર્ગીકરણનો ચાર્ટ → વનસ્પતિના વિવિધ અંગોની સ્લાઈડ → વનસ્પતિના વિવિધ અંગોના નમૂના

ક્રમ	માસ	કાર્યદિવસ	પ્રકરણ	શિક્ષણકાર્ય તથા મૂલ્યાંકન કાર્ય માટે ઉદાહરણરૂપ પ્રવૃત્તિઓ
4.	સપ્ટેમ્બર	25	5. પરમાણુનું બંધારણ 8. પ્રાણીપેશી	→ પરમાણુનું મોડેલ-ચાર્ટ → તત્વોની ઇલેક્ટ્રોન સંરચનાનો ચાર્ટ → રેડિયોએક્ટિવ તત્વો અને સમસ્થાનિકોની સમજ → પ્રાણીપેશીના વર્ગીકરણનો ચાર્ટ → પેશીઓની આકૃતિઓનો રંગીન ચાર્ટ → પ્રાણી પેશીઓની સ્લાઇડ અથવા કમ્પ્યુટર દ્વારા PPT પ્રેઝન્ટેશન
5.	ઓક્ટોબર	05 09 04	→ SA - 1 પરીક્ષા 16-10-2011 થી SA - 2 શરૂ	પુનરાવર્તન

વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર (પ્રથમ સત્ર)

ક્રમ	પ્રકરણ નંબર	વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
ભૌતિક વિજ્ઞાન			
1	1	ગતિ	06
	2	બળ અને ગતિના નિયમો	07
	3	ગુરુત્વાકર્ષણ	07
રસાયણ વિજ્ઞાન			
1	4	દ્રવ્યના ગુણધર્મો	07
	5	પરમાણુનું બંધારણ	08
જીવ વિજ્ઞાન			
1	6	સજીવનો પાયાનો એકમ - કોષ	07
	7	વનસ્પતિપેશીઓ	06
	8	પ્રાણીપેશી	07
આરોગ્ય			
1	9	આપણે શા માટે માંદા પડીએ છીએ ?	05
			60 ગુણ

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

કઠિનતામૂલ્ય પ્રમાણે ગુણભાર : (SA - 1 અને SA - 2 માટે)

	ટકા	ગુણ
અધરા	15 ટકા	09
સામાન્ય	35 ટકા	21
સરળ	50 ટકા	30

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન	સમજ	ઉપયોજન	કૌશલ્ય	કુલ
ગુણના ટકા	35 ટકા	35 ટકા	15 ટકા	15 ટકા	100 ટકા
ગુણ	21	21	09	09	60

પ્રશ્નોના સ્વરૂપ આધારિત ગુણભાર :

પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો	ટૂંકા પ્રશ્નો	ટૂંકા પ્રશ્નો	MCQ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	કુલ ગુણ
	5 ગુણ	4 ગુણ	3 ગુણ	2 ગુણ	1 ગુણ	
પ્રશ્નોની સંખ્યા	-	2	4	5	30	41
ફાળવેલ ગુણ	-	8	12	10	30	60
અંદાજિત સમય (મિનિટમાં)	-	20	30	30	40 મિનિટ	120

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ (SA - 1 અને SA - 2 માટે)

PART - A

[30]

- M.C.Q. માં આંતરિક વિકલ્પ આપવામાં આવશે નહીં.
- બહુવિકલ્પ પ્રકારના 30 પ્રશ્નો પૂછાશે. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ રહેશે. તમામ પ્રશ્નો ફરજિયાત રહેશે.

PART - B

- સમાન કઠિનતામૂલ્ય ધરાવતાં વૈકલ્પિક પ્રશ્નો જે તે પ્રકરણમાંથી જ આંતરિક વિકલ્પ તરીકે પૂછવા.

SECTION - A

[10]

- પ્રશ્ન-નંબર 1 થી 5 ના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો.
- દરેકના 2 ગુણ રહેશે.
- બે પ્રશ્નોમાં આંતરિક વિકલ્પ રહેશે.

SECTION - B

[12]

- પ્રશ્ન-નંબર 6 થી 9 ના ઉત્તર લખો.
- દરેકનાં 3 ગુણ રહેશે.
- એક પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ રહેશે.

SECTION - C

[08]

- પ્રશ્ન-નંબર 10 અને 11 ના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.
- દરેકના 4 ગુણ રહેશે.
- એક પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ રહેશે.

વિષય : વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી ધોરણ : 9
SCE અંતર્ગત

નમૂનાના પ્રશ્નપત્રની BLUEPRINT

સમય : 120 મિનિટ

કુલ ગુણ : 60

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	જ્ઞાન (21)					ઉપયોગન (09)					કૌશલ્ય (09)			કુલ ગુણ		
		O	SA2	SA3	E/LA	O	SA2	SA3	E/LA	O	SA2	SA3	E/LA				
1.	ગતિ	2(2)	2(1)*			1(1)								1(1)			06
2.	બળ અને ગતિના નિયમો	1(1)				1(1)			4(1)*	1(1)							07
3.	ગુરુત્વાકર્ષણ	2(2)				1(1)		3(1)						1(1)			07
4.	દબ્યના ગુણધર્મો	1(1)	2(1)*			1(1)	2(1)			1(1)							07
5.	પરમાણુનું બંધારણ	2(1)			4(1)	1(1)				1(1)							08
6.	સજીવનાં પાયાના એકમ - કોષ	1(1)				2(2)								1(1)	3(1)		07
7.	વનસ્પતિપેશીઓ	2(2)				1(1)						3(1)*					06
8.	પ્રાણીપેશીઓ	1(1)				1(1)	2(1)			1(1)					2(1)		07
9.	આપણે શા માટે માંદા પડીએ છીએ ?	1(1)				1(1)						3(1)					05
	કુલ	13(13)	4(2)		4(1)	10(10)	4(2)	3(1)	4(1)	3(3)		6(2)		4(4)	2(1)	3(1)	60

સૂચના : * ફૂદડીવાળા પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ આપેલ છે.

X(Y) માં X ગુણ દર્શાવે છે. (Y) પ્રશ્નની સંખ્યા દર્શાવે છે.

ધોરણ : 9
વિષય : વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી
નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર (SA - 1 માટે)

સમય : 2 કલાક

કુલ ગુણ : 60

PART-A

[30]

- સૂચનાઓ : (1) પ્રશ્નપત્રમાં PART-A તથા PART-B એમ કુલ બે વિભાગ છે.
(2) PART-Aમાં એક એક માર્ક્સના કુલ 30 પ્રશ્નો છે. બધા જ પ્રશ્નોમાં ચાર વિકલ્પોમાંથી એક વિકલ્પ પસંદ કરવાનો રહેશે. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ રહેશે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- 54 km/h જેટલી અચળ ઝડપે ગતિ કરતાં વાહનની ઝડપ m/s એકમમાં કેટલી થાય ?
(A) 9 m/s (B) 15 m/s (C) 90 m/s (D) 1.5 m/s
  - પ્રવેગનો SI એકમ જણાવો :
(A) m/s² (B) m/s (C) cm/s (D) km/h
  - એક સ્કૂટરનો વેગ 5 સેકન્ડમાં 5 m/s થી વધીને 15 m/s થાય તો તેના પ્રવેગનું મૂલ્ય કેટલું થાય ?
(A) 4 m/s (B) 4 m/s² (C) 2 m/s² (D) 2 m/s
  - નિયમિત વર્તુળમય ગતિ કરતાં પદાર્થની રેખીય ઝડપ શોધવાનું સૂત્ર નીચે પૈકી કયું ?
(A) $\frac{\pi r^2}{t}$ (B) $\frac{2\pi r}{t}$ (C) $\frac{\pi r}{t}$ (D) $\frac{2\pi r^2}{t}$
  - નીચેનામાંથી કોનું જડત્વ સૌથી વધુ હશે ?
(A) સ્કૂટર (B) સાયકલ (C) ટ્રક (D) કાર
  - ન્યૂટનનો ગતિનો કયો નિયમ બળની વ્યાખ્યા આપે છે ?
(A) ત્રીજો (B) બીજો (C) પ્રથમ (D) શૂન્ય
  - 1 dyne = _____ newton.
(A) 10⁻⁵ (B) 10⁵ (C) 10⁶ (D) 10⁻⁶
  - સોનાની સાપેક્ષ ઘનતા કેટલી ?
(A) 1.93 (B) 19.3 (C) 193 (D) 19.302
  - G નું મૂલ્ય પ્રાયોગિક રીતે સૌ પ્રથમ કયા વૈજ્ઞાનિકે મેળવ્યું ?
(A) આર્કિમિડિઝ (B) ન્યૂટન (C) ગેલિલિયો (D) હેન્રી કેવેન્ડિસ

10. પદાર્થની સપાટી પર એકમ ક્ષેત્રફળ દીઠ લંબરૂપે લાગતાં બળને _____ કહે છે.
 (A) બળનો આઘાત (B) ઘર્ષણ (C) દબાણ (D) વેગમાન
11. 60 kg દળ ધરાવતાં અક્ષયનું ચંદ્ર પર દળ કેટલું હશે ?
 (A) 10 kg (B) 10 N (C) 60 kg (D) 360 kg
12. તત્ત્વની સમજૂતીપૂર્વકની વ્યાખ્યા આપવાનો પ્રયત્ન કયા વૈજ્ઞાનિકે કર્યો ?
 (A) રૂથરફોર્ડ (B) લેવોઝિયર (C) ડાલ્ટન (D) રોંજન
13. 1 નેનોમીટર = _____ મીટર.
 (A) 10^{-9} (B) 10^9 (C) 9^{10} (D) 9^{-10}
14. સલ્ફરનું અણુસૂત્ર કયું છે ?
 (A) S_2 (B) S (C) S_4 (D) S_8
15. કયા કણો ઋણ વિદ્યુતભાર ધરાવે છે ?
 (A) આલ્ફા (B) બીટા (C) ક્ષ-કિરણો (D) ગેમા
16. (2, 8, 8) ઇલેક્ટ્રોન ગોઠવણી કયાં તત્ત્વની છે ?
 (A) Ar (B) Cl (C) Cl^- (D) Ca
17. પરમાણુના સંપૂર્ણ કદ કરતાં પરમાણ્વીય કેન્દ્ર કેટલા ગણું નાનું હોવું જોઈએ, એમ રૂથરફોર્ડ સૂચવ્યું ?
 (A) 10^5 (B) 10^8 (C) 10^{10} (D) 10^9
18. L-કક્ષામાં વધારેમાં વધારે કેટલા ઇલેક્ટ્રોન સમાવી શકાય છે ?
 (A) 8 (B) 2 (C) 18 (D) 36
19. પ્રાણીકોષમાં કોષકેન્દ્ર ગેરહાજર હોય તો તેમાં શેનો અભાવ હોય છે ?
 (A) રિબોઝોમ્સ (B) કોમોઝોમ્સ (C) અંતઃકોષરસજાળ (D) લાયસોઝોમ્સ
20. આત્મઘાતી કોથળી તરીકે ઓળખાતી અંગિકા કઈ ?
 (A) લાયસોઝોમ્સ (B) કણાભસૂત્ર (C) ગોલ્ડીકાય (D) અંતઃકોષરસજાળ
21. કોષમાં રહેલા દ્રવ્યને 'જીવરસ' શબ્દ આપનાર વૈજ્ઞાનિકનું નામ જણાવો :
 (A) પરકિન્જે (B) રોબર્ટ બ્રાઉન (C) રોબર્ટ હૂક (D) લ્યુવોન હોક
22. માનવશરીરમાં સૌથી મોટો કોષ કયો ?
 (A) યકૃતકોષ (B) ચેતાકોષ (C) મૂત્રપિંડકોષ (D) સ્નાયુકોષ

23. અન્નવાહક પેશીમાં મૃત ઘટક કયો ?
 (A) ચાલની કોષ (B) ચાલની નલિકા (C) સાથી કોષ (D) અન્નવાહક તંતુ
24. હરિતકણ ધરાવતાં મૃદુતકના કોષોને શું કહે છે ?
 (A) વાયુતક પેશી (B) દઢોત્તક પેશી (C) સ્થૂલકોણક પેશી (D) હરિતકણોત્તક પેશી
25. કઈ પેશી વનસ્પતિને નમ્યતા અને સ્થિતિસ્થાપકતા આપે છે ?
 (A) સ્થૂલકોણક (B) દઢોત્તક (C) મૃદુતક (D) જલવાહક
26. અસ્થિ એ _____ નું ઉદાહરણ છે.
 (A) ચેતા પેશી (B) સ્નાયુ પેશી (C) સંયોજક પેશી (D) અધિચ્છદીય પેશી
27. શ્વાસનળીમાં કઈ સરળ અધિચ્છદ પેશી જોવાં મળે ?
 (A) લાદીસમ (B) ઘનાકાર (C) સ્તંભીય (D) પક્ષ્મલ
28. સ્નાયુમાં આવેલા વિશિષ્ટ પ્રોટીનને શું કહે છે ?
 (A) ટ્યુબ્યુલીન (B) ગ્લોબ્યુલીન (C) આકુંચક (D) વાહક
29. કમળો એ કયા અંગનો રોગ છે ?
 (A) મૂત્રપિંડ (B) આંતરડું (C) સ્વાદુપિંડ (D) યકૃત
30. H_1N_1 એ કયા રોગનો વાયરસ છે ?
 (A) એઈડ્સ (B) સ્વાઈન ફ્લુ (C) શરદી (D) કન્ઝકિટવાઈટીઝ

PART-B

- સૂચનાઓ : (1) PART-B માં કુલ 1 થી 11 પ્રશ્નો રહેશે.
(2) PART-B માં કુલ ત્રણ વિભાગ A, B અને C રહેશે.
(3) આંતરિક વિકલ્પોમાં ખાસ કાળજી લેવી.
(4) જરૂર જણાય ત્યાં પેન્સિલથી નામ-નિર્દેશનવાળી આકૃતિ દોરવી.

SECTION - A

- નીચે આપેલ પ્રશ્ન નં. 1 થી 5ના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (દરેકના 2 ગુણ) [10]
1. મિશ્રણની વ્યાખ્યા આપો. મિશ્રણના પ્રકાર જણાવી દરેકનું એક ઉદાહરણ આપો.
  2. ચેતાકોષની નામ-નિર્દેશનવાળી આકૃતિ દોરો.
  3. તફાવતના બે-બે મુદ્દા આપો : અસ્થિ અને કાસ્થિ
  4. ગતિમાન પદાર્થ માટે વેગ $\rightarrow$ સમયના આલેખના ઉપયોગો જણાવો.
- અથવા
4. 72 km/h જેટલા અચળ વેગથી ગતિ કરતી કારને બ્રેક લગાવતાં 10 S માં તેનો વેગ ઘટીને 18 km/h થાય છે, તો તેનો પ્રતિવેગ શોધો.
  5. કલિલ દ્રાવણ કોને કહે છે ? ઉદાહરણ આપો.

અથવા

5. H_2SO_4 નો અણુભાર શોધો. (H = 1, S = 32, O = 16)

SECTION - B

- નીચે આપેલ પ્રશ્ન 6 થી 9ના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (દરેકના 3 ગુણ) [12]
6. ગુરુત્વાકર્ષણનો સાર્વત્રિક નિયમ લખો અને તેનું ગાણિતિક સ્વરૂપ મેળવો.
  7. નીચે દર્શાવેલી અંગિકાનાં કાર્ય લખો :
    - (a) ગોલ્ગીકાય
    - (b) હરિતકણ
    - (c) કણાભસૂત્ર
  8. એક્યુટ રોગ અને ક્રોનિક રોગ એટલે શું ? દરેકના બે-બે ઉદાહરણ આપો.
  9. વનસ્પતિ પેશીના વર્ગીકરણનો ચાર્ટ દોરો.

અથવા

9. વર્ધનશીલ પેશીના ચાર લક્ષણો જણાવી, તેના ત્રણ પ્રકારો સ્થાનને આધારે લખો.

SECTION - C

- નીચે આપેલ પ્રશ્ન. નં. 10 થી 11ના ઉત્તર મુદ્દાસર લખો. (દરેકના 4 ગુણ) [08]
10. કેથોડ કિરણોની ઉત્પત્તિ આકૃતિ દોરી સમજાવો અને કેથોડ કિરણોના બે ગુણધર્મો લખો.
  11. ન્યૂટનની ગતિનો બીજો નિયમ લખો. $F = ma$ સૂત્ર સાબિત કરો.

અથવા

11. વેગમાન સંરક્ષણનો નિયમ લખો અને તેનું ગાણિતિક સ્વરૂપ તારવો.

‘SCE’ અંતર્ગત અભ્યાસક્રમ અને પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન
પ્રથમ સત્ર

ધોરણ : 9

વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન

ક્રમ	માસ	પ્રકરણ	પ્રકરણનું નામ	શિક્ષણકાર્ય તેમજ મૂલ્યાંકન માટેની ઉદાહરણરૂપ પ્રવૃત્તિ
1	જૂન	2	2. ભારતમાં બ્રિટિશ શાસનનો પ્રભાવ	→ ભારતની મહાન વિભૂતિઓના ચિત્રો એકત્ર કરવા.
		13	13. સ્થાન અને કદ	→ ભારતના રાજ્યો/કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો દર્શાવવા. → ભારતના પડોશી દેશોની યાદી તૈયાર કરવી-નકશા સાથે.
2.	જુલાઈ	3	3. સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્તિ તરફ પ્રયાણ	→ દાંડીકૂચ → સુભાષચંદ્રબોઝ વિશે માહિતી.
		8	8. ભારતનું બંધારણ : ઘડતર અને લક્ષણો	→ બંધારણના સભ્યોની માહિતી સંગ્રહ કરો.
		14	14. ભૂસ્તરીય રચના અને ભૂપૃષ્ઠ	→ નદી-ઘાટ બંદરો દર્શાવવા.
3.	ઓગસ્ટ	4	4. 1945 પછીનું વિશ્વ-1	→ રાષ્ટ્રસંઘના 6 અંગોની માહિતી એકઠી કરો.
		9	9. મૂળભૂત હકો, ફરજો અને રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો	→ માનવહક દિન/મૂળભૂત ફરજ દિન માહિતી એકઠી કરો.
		15	15. આબોહવા	→ આબોહવાની માહિતી દર્શાવતા નકશા.
4.	સપ્ટેમ્બર	10	10. સરકારના અંગો (પુનરાવર્તન)	→ વિધાનસભાની મુલાકાત ગોઠવો. → વડાપ્રધાન/મુખ્યપ્રધાન (ભારત) માહિતી મેળવો/એકત્ર કરો.
5.	ઓક્ટોબર	05	5. 1945 પછીનું વિશ્વ-1	→ જાપાનના બે શહેરો પર અણુબોમ્બ ફેંકવામાં આવ્યા તેની માહિતી મેળવો.
6.	નવેમ્બર	16	16. જળપરિવાહ	→ ભારતની મહત્વની નદીઓની માહિતી એકત્રીત કરવી.
7.	ડિસેમ્બર	6	6. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ભારત-1	→ ‘સરદાર પટેલ’ ભારતના લોખંડી પુરુષ પર નિબંધ સ્પર્ધાનું આયોજન.
		11	11. ભારતનું ન્યાયતંત્ર	→ રાજ્યોની પુનઃરચનાની પ્રક્રિયા.
		17	17. કુદરતી વનસ્પતિ	→ પહાડી રાજ્યોની માહિતી એકત્રીત કરો.

8.	જાન્યુઆરી	7	7. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ભારત-2	→ અવકાશ સંશોધન ક્ષેત્રે ભારતે હાંસલ કરેલ સિદ્ધિઓ એકત્ર કરો. → અન્નક્ષેત્રે સ્વાવલંબી બનવા ભારતે કરેલ કાર્યની માહિતી એકત્ર કરો.
		12	12. ભારતીય લોકશાહી	→ 'મતદાનનું મહત્વ' વાર્તાલાપ ગોઠવો.
		18	18. વન્યજીવન	→ અભ્યારણ્યો/રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનોની મુલાકાત/માહિતી/ચિત્રો એકત્ર કરવા.
9.	ફેબ્રુઆરી	19	19. માનવ વસ્તી	→ સૌથી વધુ/ઓછી વસ્તી ધરાવતા રાજ્યો દર્શાવવા - રંગો દ્વારા. → વસ્તી વધારો - બધી જ સમસ્યાનું મૂળ - નિબંધ - લેખન સ્પર્ધા.
10.	માર્ચ	—	પુનરાવર્તન	

‘SCE’ અંતર્ગત પ્રકરણ/વિષય વસ્તુનો ગુણભાર (SA-1)

ક્રમ	માસ	પ્રકરણ	વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણનું નામ	પ્રકરણ ગુણભાર
1	જૂન	2, 13	2. ભારતમાં બ્રિટિશ શાસનનો પ્રભાવ અને રાષ્ટ્રવાદી આંદોલન 13. સ્થાન અને કદ	08 04
2	જુલાઈ	3, 8, 14	3. સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્તિ તરફ પ્રયાણ 8. ભારતનું બંધારણ : ઘડતર અને લક્ષણો 14. ભૂસ્તરીય રચના અને ભૂપૃષ્ઠ	06 07 06
3	ઓગસ્ટ	4, 9, 15	15 આબોહવા 4. 1945 પછીનું વિશ્વ-1 9. મૂળભૂત હકો, ફરજો અને રાજનીતિનાં માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો	06 08 07
4	સપ્ટેમ્બર	10	10. સરકારના અંગો	08
				60

‘SCE’ અંતર્ગત પ્રકરણ/વિષય વસ્તુનો ગુણભાર (SA-2)

ક્રમ	માસ	પ્રકરણ	વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણનું નામ	પ્રકરણ ગુણભાર
5	ઓક્ટોબર	5	5. 1945 પછીનું વિશ્વ-2	07
6	નવેમ્બર	16	16. જળ-પરિવાહ	06
7	ડિસેમ્બર	6, 11, 17	6. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ભારત-1 11. ભારતનું ન્યાયતંત્ર 17. કુદરતી વનસ્પતિ	07 08 06
8	જાન્યુઆરી	7, 12, 18	7. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ભારત-2 12. ભારતીય લોકશાહી 18. વન્યજીવન	06 08 06
9	ફેબ્રુઆરી	19	19. માનવ વસ્તી	06
10	માર્ચ	—	પુનરાવર્તન/નકશાકાર્ય	—
				60

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ : (SA - 1 અને SA - 2 માટે)

કઠિનતામૂલ્ય પ્રમાણે ગુણભાર :

	ટકા	ગુણ
અઘરા	15 ટકા	09
સામાન્ય	35 ટકા	21
સરળ	50 ટકા	30

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન	સમજ	ઉપયોજન	કૌશલ્ય	કુલ
ગુણના ટકા	33.3	33.3	23.4	10	100
ગુણ	20	20	14	06	60

પ્રશ્નોના સ્વરૂપ આધારિત ગુણભાર :

પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો	ટૂંકા પ્રશ્નો		અતિટૂંકા પ્રશ્નો	MCQ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	કુલ ગુણ
	5 ગુણ	4 ગુણ	3 ગુણ	2 ગુણ	1 ગુણ	
પ્રશ્નોની સંખ્યા	-	2	4	5	30	41
જ્ઞાનવેલ ગુણ	-	8	12	10	30	60
અંદાજિત સમય (મિનિટમાં)	-	25	30	20	45 મિનિટ	120

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ (SA - 1 અને SA - 2 માટે)

PART - A [30]

- પ્રશ્ન-નંબર. 1 થી 30 બહુવિકલ્પ પ્રકારનાં પ્રશ્નો દરેકનો 1 માર્કસ.

PART - B

SECTION - A [10]

- પ્રશ્ન-નંબર 1 થી 5 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.
- દરેકના 2 માર્કસ રહેશે.
- પ્રશ્ન-નંબર 2, 4 માં આંતરિક વિકલ્પ રહેશે.

SECTION - B [12]

- પ્રશ્ન-નંબર 6 થી 9 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર આપો.
- દરેકનાં 3 માર્કસ રહેશે.
- પ્રશ્ન-નંબર 7 માં આંતરિક વિકલ્પ રહેશે.
- પ્રશ્ન-નંબર 8 નકશો

SECTION - C [08]

- પ્રશ્ન-નંબર 10 અને 11 સવિસ્તાર ઉત્તર આપો.
- દરેકના 4 માર્કસ રહેશે.
- પ્રશ્ન-નંબર 10માં આંતરિક વિકલ્પ રહેશે.

ધોરણ : 9
વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન
SCE અંતર્ગત
SA-1ની BLUEPRINT

સમય : 120 મિનિટ

કુલ ગુણ : 60

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	જ્ઞાન (21)			સમજ (21)			ઉપયોગન (09)			કૌશલ્ય (09)			કુલ ગુણ	
		MCQ	SA2	SA3	E/LA	MCQ	SA2	SA3	MCQ	SA2	MCQ	SA2	SA3		E/LA
1.	2				2				1						08
2.	2				2				2(1)						06
3.	2					2(1)*							1(4)*		08
4.	3				2				2(1)						07
5.	2				2						1(3)*				07
6.	2					2(1)*							1(4)		08
7.	1					2(1)*							1		04
8.	2				2								2		06
9.	3											1(3)			06
	કુલ	19			10	3(2)			1	2(2)	3(3)		4(2)	3(1)	60

સૂચના : * કૃદ્ડીવાળા નિશાની વાળા આંતરિક વિકલ્પ દર્શાવેલ છે.
( ) માં ગુણ દર્શાવે છે.

ધોરણ : 9
વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન
નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર (SA - 1 માટે)

સમય : 2 કલાક

કુલ ગુણ : 60

PART-A

[30]

સૂચના : (1) નીચેના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને લખો.
(પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)

1. ભારતમાં યુનિવર્સિટીઓ સ્થાપવાની ભલામણ કોણે કરી ?
(A) મેકોલે (B) ચાર્લ્સવુડ (C) ડેલહાઉસી (D) કોર્ન વોલિસ
2. મુસ્લિમ લીગની સ્થાપના ક્યાં થઈ હતી ?
(A) લખનૌ (B) ઢાકા (C) લાહોર (D) અમૃતસર
3. અસહકારના આંદોલનમાં ક્યા ગામે પોલીસોની હત્યાનો બનાવ બન્યો ?
(A) ચૌરીચોરા (B) ભરતપુર (C) ભાગલપુર (D) રામપુર
4. લાલા હરદયાળે 'ઈન્ડિયન ઈન્ડિપેન્ડન્સ લીગ'ને કયું નામ આપ્યું ?
(A) ગદરપાર્ટી (B) ગાલિબનામા (C) રેશમી રૂમાલ (D) દક્ષિણા
5. ભારતના ભાગલાના બી ક્યા સુધારામાં રોપાયેલાં હતાં ?
(A) મોર્લે-મિન્ટો (B) ચેમ્સફર્ડ (C) મોન્ટફર્ડ (D) હિંદ સ્વાતંત્ર્ય ધારો
6. હિંદ છોડો આંદોલન વખતે ભારતના વાઈસરોય કોણ હતા ?
(A) ચર્ચિલ (B) એટલી (C) વેવેલ (D) લિનલિથગો
7. ભારતના પ્રથમ હિંદી ગવર્નર જનરલ તરીકે કોણ નિમાયા ?
(A) જવાહરલાલ (B) રાજેન્દ્રપ્રસાદ (C) વલ્લભભાઈ (D) સી. રાજગોપાલાચારી
8. અમદાવાદનો સાબરમતી હરિજન આશ્રમ હવે ક્યા નામે ઓળખાય છે ?
(A) ગાંધી-આશ્રમ (B) સત્યાગ્રહ-આશ્રમ (C) કોચરબ-આશ્રમ (D) બાળ-આશ્રમ
9. આઝાદ હિંદ ફોજનું વડું મથક કયું હતું ?
(A) ટોકિયો (B) સિંગાપુર (C) બર્લિન (D) પેરિસ
10. બાન્ડુંગ શહેર ક્યાં આવેલું છે ?
(A) શ્રીલંકામાં (B) મ્યાનમારમાં (C) ઈન્ડોનેશિયામાં (D) થાઈલેન્ડમાં

11. સામ્યવાદી દેશોએ કયા લશ્કરી સંગઠનની રચના કરી ?
 (A) નાટો (B) સિઆટો (C) સેન્ટો (D) વોર્સો-કરાર
12. નીચેનામાંથી કયા વિષયને રાજ્યવાદીમાં સમાવવામાં આવ્યો છે ?
 (A) તાર અને ટપાલ (B) રેલવે
 (C) કાયદો અને વ્યવસ્થા (D) લગ્ન અને છૂટાછેડા
13. નીચેનામાંથી કોણ બંધારણસભાનાં સ્ત્રી સભ્ય હતાં ?
 (A) શ્રીમતી એની બેસન્ટ (B) સરોજિની નાયડુ
 (C) શ્રીમતી કમલાદેવી પંડિત (D) શ્રીમતી ઈન્દિરા ગાંધી
14. બંધારણ સભાના ચૂંટાયેલા અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
 (A) રાજેન્દ્રપ્રસાદ (B) રાજેન્દ્રકુમાર (C) રાજીવ ગાંધી (D) ગાંધીજી
15. શહેરના રીક્ષાવાળાઓએ પોતાની કેટલીક માગણીઓ માટે એકત્ર થઈ પોતાનું એક યુનિયન સ્થાપ્યું આ કયો મૂળભૂત હક્ક છે ?
 (A) ધાર્મિક સ્વતંત્રતાનો હક્ક (B) સમાનતાનો હક્ક
 (C) બંધારણીય ઈલાજોનો હક્ક (D) સ્વતંત્રતાનો હક્ક
16. ભારતીય સમાજનું કલંક કયું છે ?
 (A) બેકારી (B) અસ્પૃશ્યતા (C) ભ્રષ્ટાચાર (D) સંગ્રહખોરી
17. પોલીસે ખૂનના આરોપસર એક નાગરિકની ધરપકડ કરી સીધો જેલમાં પૂરી દીધો. — કયો મૂળભૂત હક્ક સમાયો છે ?
 (A) સ્વતંત્રતાનો હક્ક (B) સમાનતાનો હક્ક
 (C) બંધારણીય ઈલાજોનો હક્ક (D) શોષણ વિરોધી હક્ક
18. રાષ્ટ્રધ્વજનો દુરુપયોગ કે અનાદર એ કયો ગુનો બને છે ?
 (A) રાષ્ટ્રદ્રોહી (B) દુરાગ્રહી (C) ફોજદારી (D) ધર્મદ્રોહી
19. મહેનતાણું ચૂકવ્યા વિના મજૂરી કરાવવામાં આવે તેને શું કહે છે ?
 (A) વેઠ (B) સદ્ભાવના (C) સેવા (D) ઋણાનુબંધ
20. ભારતમાં કઈ પદ્ધતિની સરકાર છે ?
 (A) સંસદીય (B) પ્રમુખગત (C) સામ્યવાદી (D) રાજશાહી
21. ભારતના કયાં રાજ્યમાં સૂર્યોદયનો પ્રારંભ થાય છે ?
 (A) અસમ (B) નાગાલેન્ડ (C) અરુણાચલ પ્રદેશ (D) ત્રિપુરા

22. K₂ શિખર કઈ પર્વતશ્રેણીમાં આવેલું છે ?
 (A) ઝાસ્કર પર્વતશ્રેણી (B) હિમાલય પર્વતશ્રેણી
 (C) કારાકોરમ પર્વતશ્રેણી (D) પામીરગાંઠ પર્વતશ્રેણી
23. બે નદીઓ વચ્ચેના પ્રદેશને શું કહે છે ?
 (A) દ્વીપ (B) ડેલ્ટા (C) દ્વિપકલ્પ (D) દોઆબ
24. પશ્ચિમ તટીય મેદાન ગોવાથી દક્ષિણમાં કયા નામે ઓળખાય છે ?
 (A) કોંકણ (B) મલબાર (C) કર્ણાટક (D) ઉત્તર સરકાર
25. લક્ષદ્વીપ ટાપુઓ શેના બનેલાં છે ?
 (A) પરવાળા (B) સિમેન્ટ (C) ચૂનાના (D) ગ્રેનાઈટ
26. ભારતમાં સૌથી ઓછું તાપમાન કયાં નોંધાયું છે ?
 (A) શ્રીનગર (B) જમ્મુ (C) ડ્રાસ (D) સિમલા
27. ભારત સરકારની હવામાન ખાતાની કચેરી કયાં આવેલી છે ?
 (A) મુંબઈ (B) કોલકતા (C) પૂણે (D) જયપુર
28. તમિલનાડુના તટીય પ્રદેશમાં કઈ ઋતુમાં વરસાદ પડે છે ?
 (A) શરદઋતુ (B) પાનખરઋતુ (C) ગ્રીષ્મઋતુ (D) શિશિરઋતુ
29. સંસદે પસાર કરેલો ખરડો કાયદો કયારે બને છે ?
 (A) વડાપ્રધાનશ્રીની સહી પછી (B) રાષ્ટ્રપ્રમુખશ્રીની સહી પછી
 (C) નાણાંપ્રધાનશ્રીની સહી પછી (D) અધ્યક્ષશ્રીની સહી પછી
30. કેન્દ્રીય ધારાસભાનું કયું ગૃહ કાયમી ગૃહ છે ?
 (A) વિધાનસભા (B) રાજ્યસભા (C) લોકસભા (D) વિધાનસભા

PART-B

- સૂચનાઓ : (1) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)
(2) પ્રશ્ન ક્રમાંક 5 છે. જેમાં પ્ર.નં. 2 અને 4 માં આંતરિક વિકલ્પ છે.

SECTION - A

- નીચે આપેલ પ્રશ્ન નં. 1 થી 5ના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (દરેકના 2 ગુણ) [10]
1. દાંડીયાત્રા સાથે કયા કયા રચનાત્મક કાર્યક્રમોનું આયોજન કરાયું હતું ?
  2. વિશ્વની કઈ કઈ સમસ્યાઓના નિરાકરણ સાધવા સંયુક્ત રાષ્ટ્રોની સંસ્થા પ્રયાસ કરી રહી છે ?
અથવા
  2. વિશ્વ શા માટે સત્તાજૂથો અને લશ્કરી જૂથોમાં વહેંચાઈ ગયું ?
  3. પુખ્તવયના મતાધિકાર એટલે શું ?
  4. રાષ્ટ્રપ્રમુખના પદનાં ઉમેદવારની લાયકાત જણાવો.
અથવા
  4. સંકલ્પના સમજાવો.
(1) અંદાજપત્ર
(2) વડાપ્રધાન-કાર્ય
  5. દશાંશ પદ્ધતિ એટલે શું ?

SECTION - B

- નીચે આપેલ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 03 ગુણ)
(પ્રશ્ન ક્રમાંક 06 થી 09 આપેલા છે. જેમાં પ્રશ્ન ક્રમાંક 07 આંતરિક વિકલ્પ છે. [12]
6. રોલેટ એક્ટ એટલે શું ? તેની મુખ્ય જોગવાઈઓ જણાવો.
  7. સમાનતાના હકની બંધારણીય જોગવાઈઓ જણાવો.
અથવા
  7. ટૂંકનોંધ લખો.
'રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો'નું સંક્ષેપમાં વર્ણન કરો.

8. તમને આપેલા ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચે આપેલ વિગતો યોગ્ય સંજ્ઞાસૂચિ દ્વારા દર્શાવો.
- (1) 82.5° પૂર્વ રેખાંશવૃત્ત.
  - (2) ઉત્તરનું મેદાન
  - (3) પૂર્વઘાટ
9. ટૂંકનોંધ લખો.
'ભારતની વર્ષાઋતુ'

SECTION - C

- નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 04 ગુણ)
(પ્રશ્ન ક્રમાંક 10 અને 11 આપેલા છે. જેમાં પ્રશ્ન ક્રમાંક 10 આંતરિક વિકલ્પ છે. [08]
10. “ઠંડા યુદ્ધ”ના મુખ્ય કારણો સંક્ષેપમાં જણાવો
અથવા
10. સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની રચના અને તેના ઉદ્દેશો જણાવો.
11. રાજ્યની ધારાસભાની રચના અને કાર્યો જણાવો.
-

**ORIENTATION OF SYLLABUS AND ACTIVITIES UNDER 'SEC'
(2011/12)**

Std. 9 (English Medium)

Sub. : English (F.L.)

Total Marks : 60

Semester-I

No.	Month	Unit	Examples of Activities for teaching & education
1	June	1, 2 (poem)	<ul style="list-style-type: none"> • Show the movie ' The Kid ' & review the same as an interactive session. • Quiz (Objective oral Questions) • Assignment -1 (A) Imaginative and creative writing on 'Butterflies' or 'Ants'. (B) Prepare a chart of all the 'Parts of Speech' with examples • Grammar : - Word formation- Same words to be used as Noun and Verb Textual grammar-Reported Speech
2	July	3, 4 & 5 (poem) S.R.- 01	<ul style="list-style-type: none"> • Read similar stories from Panchatantra or Aesop's Fable'. • Share the review of the story with the class. • Grammar - 'Parts of speech'- Oral revision- discussion. • Assignment-2 Appreciation of any two poems of H.F.Lyte or W. Wordsworth
3	August	6,7,8 & 16 (poem)	<ul style="list-style-type: none"> • Importance of Independence Day-Discussion & also screening of a film on any freedom fighter-e.g. Bhagat Singh/ Netaji Subhas Chandra Bose • Grammar - Voice • Assignment-3 Organize a presentation on any Indian Mythological character.
4	September	9 (poem), 10 & 11 S.R.-03	<ul style="list-style-type: none"> • Design a project (a power point presentation on the freedom fighters of Gujarat) • Discuss traffic rules and safe driving. • Find out some important animal facts dogs & cats. • Grammar- F.O.S. - Repititation & Alliteration • Assignment-4 Prepare a chart of all the figure of speech taught in the class.
5.	October		<ul style="list-style-type: none"> • Revision

Semester-II

No.	Month	Units	Activities
6	November	12 (poem), 13 19 (poem) &S.R.-02	<ul style="list-style-type: none"> • Discussion- Importance of Rivers in our life • Share with the class a magic show you have seen recently. • Interactive/ Quiz session • Grammar- Transformation of sentences-Question-tags, Interrogative, Affirmative & Negative • Assignment- 5 Letter- writing- informal & Leave application
7	December	14,17 & 21(poem)	<ul style="list-style-type: none"> • One-minute speech (JAM) • Share a story with the class. • Group- discussion-any topic • Grammar-Transformation -Remove 'too',Assertive, Exclamatory & change of degrees • Assignment-6 Review of the book/movie 'Titanic'
8	January	15,18 &20	<ul style="list-style-type: none"> • Elocution contest • Reading(Book) contest • Assignment 7- Essay writing-On Environment Protection
9	February	22, 23, & 26 (poem)	<ul style="list-style-type: none"> • Notice writing -Lost & found • Stories on Holi & Christmas (write & read) • Grammar-Voice & change of degrees (revision) • Assignment-8- Essay on any festival • Book Review- Of any Indian writer e.g. Chetan Bhagat
10	March	24 & 25	<ul style="list-style-type: none"> • Write a letter to your class-teacher giving a feedback on Various activities done in the school. • Write a story. Begin as 'Once upon a time' • Grammar & composition - Revision.

Note - In April - only Revision

**FORMAT OF QUESTION PAPER OF S.A.-I WITH MARKS
ALLOTTED**

(SA-1)

SERIAL No.	Subject content & Units (Prose/Poem/S.R.)	Marks
1	Objective (MCQ)	30
	Text- Prose- Units-1,3,4,6 &8	(10)
	Text-Poem- Units-2,5,9,12	(10)
	Grammar-word formation & meaning (textual), voice	(10)
2	Subjective	30
	SA-	
	Text-prose- Units-7,10 & 11	(10)
	Text-poem- Units-12 & 16	(04)
	LA	
	SR- 01 & 03	(04)
	Grammar & composition	
	Paragraph writing or dialogue writing	(04)
	Transformation of sentences	(06)
	Reported speech	(02)

**FORMAT OF QUESTION PAPER OF S.A.-II WITH MARKS
ALLOTTED
(SA -2)**

SERIAL No.	Subject content & Units (Prose/Poem/S.R.)	Marks
1	Objective (MCQ)	30
	Text- Prose- Units-13,14 &15	(10)
	Text-Poem- Units-19,21,33	(10)
	Grammar-word formation & meaning (textual)	(10)
2	Subjective	30
	SA-	
	Text-prose- Units-7,10 & 11	(10)
	Text-poem- Units-12 & 16	(04)
	LA	
	SR- 01 & 03	(06)
	Grammar & composition	
	Paragraph writing or dialogue writing	(04)
	Transformation of sentences & Reported speech (04 +02)	(06)

Std. 9
Sub. : English (F.L.)
Model Question Paper (S.A.-1)

Time-120 Minutes

Total Marks-60

PART- A

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) All questions carry equal mark.
(3) For each question option A O, B O, C O, and D O are given on OMR sheet.

- **Read the following extracts and answer the questions selecting the most appropriate option.** **[04]**

In those days I would often sit before them, because their presence and reactions were a stimulus.

- (1) Who is referred to by 'I' ?
(A) Jackie Coogan [B] Charlie Chaplin
(C) Jack Coogan [D] None of the above
- (2) With whom did he used to sit ?
(A) the stock company [B] Jack Coogan
(C) Jack Coogan [D] All of the Above
- (3) Why did he sit with them ?
[A] to get some stimulus [B] reaction from them
[C] he loved their company [D] none of the above
- (4) What did he want to get ?
[A] an idea [B] Jackie Coogan
[C] an inspiration [D] all the above

- "Do you not betray then ? Why should the crocodile spare you ?" **[02]**

- (5) Who is the speaker ?
[A] the Jackal [B] the Kumbuk tree
[C] the pond [D] the man
- (6) Who is addressed as 'you' ?
[A] the man [B] the Jackal
[C] the crocodile [D] the pond

- (7) Who is the author of 'The Little Match Girl' ? [04]
[A] R.L.Stevenson [B] H. Anderson
[C] A Folk-tale [D] W. Watson
- (8) Who was Pegasus ?
[A] a dragon [B] a winged horse
[C] a huge bird [D] a king
- (9) What did Chris Niswander invent ?
[A] barbecue grill [B] Pawsense
[C] bear-defying suit [D] for patenting the wheel
- (10) When did the IG Nobel Prize ceremony start ?
[A] 1991 [B] 1981
[C] 1971 [D] 1881
- (11) How long was the butterfly on the flower ? [02]
[A] one hour [B] half-hour
[C] two hours [D] forty- five minutes
- (12) Who is the poet of 'the Butterfly' ?
[A] W. Wordsworth [B] H.F. Lyte
[C] R. Browning [D] none of the above
- **Read the following lines carefully and answer the questions choosing the appropriate answer.** [05]
Heaven's light was around her,
And God at her side;
No wants to distress her,
No fears to appal-
O then, I felt, then
She was the fairest of all.
- (13) Who is referred to by 'I' ?
[A] Agnes [B] the poet
[C] god [D] the fairy
- (14) What was around her ?
[A] Darkness [B] Heaven's light
[C] a torchlight [D] a candle light

- (15) Who thought that she looked fairest of all ?
- [A] God [B] The poet
[C] The fairy [D] relatives
- (16) She was free from what ?
- [A] wants [B] fears
[C] both [D] none
- (17) Who was by her side ?
- [A] the poet [B] God
[C] the fairy [D] nobody
- (18) Whom does the poet want in his orchard ? [13]
- [A] the ants [B] the butterfly
[C] the flower [D] his friends
- (19) In the poem 'Independence', what do the people of freeland have ?
- [A] slavery [B] own identity
[C] free jobs [D] None
- (20) The poet of 'Independence' belongs to _____
- [A] America (B) Britain
[C] Holland (D) India
- (21) What is the noun form of 'wax' ?
- [A] waxing [B] to wax
[C] waxation [D] none
- (22) The verb form of 'author' is .....
- [A] authoring [B] authoress
[C] to author [D] none
- (23) Name the figure of speech - 'Here lodge as in a sanctuary !'
- [A] personification [B] metaphor
[C] simile [D] all of the above
- (24) The meaning of gooey is .....
- [A] hard [B] viscous
[C] brittle [D] none

- (25) To rumble means .....
- [A] a sharp sound   [B] a deep and heavy sound
[C] a musical sound   [D] all of the above
- (26) The adjective form of 'nervously' is .....
- [A] nerve   [B] nervous
[C] nerveshattering   [D] all of the above
- (27) 'A second match was struck against the wall'- change the voice and choose the correct option
- [A] She strikes a second match against the wall.
[B] A second match was being struck against the wall.
[C] She struck a second match against the wall.
[D] She was struck by a second match against the wall.
- (28) The antonym of ignoble is .....
- [A] hidden   [B] honourable
[C] natural   [D] all of the above
- (29) The noun form of 'announced' is
- [A] announcement   [B] to announce
[C] announcing   [D] none of the above
- (30) We'll talk of sunshine and of song - choose the correct figure of speech.
- [A] repetition   [B] alliteration
[C] personification   [D] Hyperbole

PART - B

SECTION - A

- **Answer the following questions :** [10]

- (1) How did the author lose the umbrella ?
- (2) Why is it impossible to make an ordinary conversation at the cobbler's shop ?
- (3) How many people died in the great fire of London ? How did the fire start ?
- (4) 'Like cures like'- Explain
- (5) How does Ayurveda helps a patient ?

OR

- (5) Who can be called as an integrated doctor ?

SECTION - B

- **Answer the following questions briefly :** [04]

- (6) How does the poet react to the passion of the oppressor ?
- (7) Write the central idea of the poem 'The River'

- **Answer the following questions in detail :** [04]

- (8) The dolphins and killer whales are thought more intelligent than man. Why ?

OR

- (8) Describe the tiger-bittern.

SECTION - C

- **Do as directed -** [06]

- (9) It must have been my lucky day. (Change into negative)
- (10) She thought not of her beauty or of the cold.(Make it Affirmative)
- (11) I do not have the energy to hunt now. (Change into a complex sentence)
- (12) "You man ,what else do you deserve" ? (Change into a statement)
- (13) It is correct indeed that man is callous and selfish .(Add a question-tag)
- (14) It is correct indeed that man is callous and selfish. (Make it Interrogative)

- **Change into Indirect Speech**

- (15) The crocodile called out, "Friend man,stay. Listen to me." [02]
- (16) Write a paragraph on : Protecting Environment [04]

‘SCE’ અંતર્ગત અભ્યાસક્રમ અને પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન

ધોરણ : 9 (E.M.)

વિષય : ગુજરાતી (S.L.)

ક્રમ	માસ	કાર્યદિવસ	પદ્ય	ગદ્ય	વ્યાકરણ	લેખન	પ્રવૃત્તિઓ
1.	જૂન	16	1. ગુજરાત કોની ? 3. બપોર અને વંદોળ	2. પાઠ પાકો થયો નથી. 4. મારી બા	સમાનાર્થી, વિરોધી, દ્વિરુક્ત શબ્દસમૂહ સ્વર-વ્યંજન	ગદ્યસમીક્ષા પત્રલેખન	— ગુજરાત વિશે 20 વાક્યો લખવા. — પ્રાચીન શિક્ષણ પદ્ધતિ વિશે જાણકારી મેળવો. — માતૃપ્રેમ વિશે ટૂંકનોંધ — ‘ઉનાળો’ નિબંધ તૈયાર કરવો.
2.	જુલાઈ	26	5. બાળકૃષ્ણના ચરિત્ર 7. ભાદરવાનો ભીંડો 9. જઈએ આપણે પાછા	6. બે પ્રસંગો 8. દેશભક્ત જગુશા 10. ઈચ્છાકાકા	સંધિ જોડણી સુધારો વિરોધી શબ્દો રૂઢિપ્રયોગ	નિબંધ 1. આત્મકથા 2. મારા પ્રિય નેતા વાર્તાલેખન ઈચ્છાકાકા	● શ્રીકૃષ્ણની બાળલીલાનાં પ્રસંગો એકત્ર કરો. ● ગાંધીજીના જીવનપ્રસંગોની માહિતી એકઠી કરવી. — દેશભક્ત નેતાઓની માહિતી એકત્ર કરવી. — દેશભક્તિનું વાર્તાકથન કરવું.
3.	ઓગસ્ટ	22	11. મહેમાનોને 13. આવેલ આશાભર્યા રે...	12. જાહેરમાં વર્તાવ	અનુગો અને નામયોગી વિરામચિહ્નો વચન વ્યવસ્થા	નિબંધ જીવનમાં શિસ્તનું મહત્ત્વ	● ભારતીય સંસ્કૃતિ વિશે ગ્રૂપ રિસ્કશન કરાવવું. ● સારા નાગરિક ૧૫ ફરજો એકઠી કરવી.
4.	સપ્ટેમ્બર	25	15. પારસમણિ	14. ટાલ	સમાનાર્થી વિભક્તિ પ્રત્યય	પત્રલેખન	● હાસ્યપ્રસંગો એકત્ર કરવા. ● હિતોપદેશની વાર્તાઓ એકઠી કરવી. ● વાર્તાકથન કરાવવું.
5.	ઓક્ટોબર	18	17. હરિનો મારગ	16. સફરુદીન ચાચાની ઘોડાગાડી	લિંગ ઓળખ સંજ્ઞા, શુદ્ધ અશુદ્ધ વાક્યરચના	વાર્તાલેખન	● પશુ-માનવ પ્રેમની વાર્તાનું લેખન કરાવવું. ● ઈશ્વરની ભક્તિનાં ગીત એકત્ર કરવા. — પોતાની સોસાયટીમાં સહકારની વૃત્તિ અને તેના અનુભવો વિશે મિત્રોને વાત કરે.
6.	નવેમ્બર	15	19. એનાં એ ગામડાં	18. ગંગામૈયા 20. મારે ઘેર જવું છે.	વિશેષણ સહાયકારક ક્રિયાપદ	નદીની આત્મકથા અહેવાલલેખન	— ભારતની વિવિધ નદીઓની માહિતી એકત્ર કરવી. — બાળપણની મુશ્કેલીઓની ચર્ચા કરવી. — ભારતીય ગ્રામ્યજીવન વિશે વક્તૃત્વ સ્પર્ધા યોજવી.

ક્રમ	માસ	કાર્યદિવસ	પદ	ગદ્ય	વ્યાકરણ	લેખન	પ્રવૃત્તિઓ
7.	ડિસેમ્બર	25	21. રાતવટી 23. ઘર	22. આરકાટી પાર 24. કાબર	વાક્યના અર્થ	— કાવ્ય પરથી પ્રશ્નોના જવાબ (પદ્યસમીક્ષા)	<ul style="list-style-type: none"> ● પાંચ જુદા જુદા પંખીઓની માહિતી એકઠી કરવી. ● ઘર વિશે બે ફકરા લેખન કરાવવું.
8.	જાન્યુઆરી	24	25. આપણાં મલકમાં	26. દોરીવાળા બૂટ	રૂઢિપ્રયોગ	— શિયાળો — ઉત્તરાયણ (ગદ્યસમીક્ષા)	<ul style="list-style-type: none"> — ‘સોરઠની રસધાર’ પુસ્તકનું વાંચન કરવું. — સૌરાષ્ટ્રની માહિતી મેળવવી. — પન્નાલાલ પટેલની અન્ય કૃતિઓ વંચાવવી.
9.	ફેબ્રુઆરી	24	27. હસતો રઘો	28. પ્રસન્નતા	વચનવ્યવસ્થા	જીવનમાં પ્રસન્નતાનું મહત્ત્વ (નિબંધ)	<ul style="list-style-type: none"> — પ્રસન્નતાથી થતા ફાયદા સમજાવવા. — માનવજીવનમાં આત્મવિશ્વાસ, હકારાત્મક વલણ વિશે સમજાવવું.
10.	માર્ચ	24	29. ફફડાટ 30. દુહા-મુક્તક- હાઈકું	— —	શુદ્ધ-અશુદ્ધ વાક્યરચના	વાર્તાલેખન	<ul style="list-style-type: none"> — જીવદયા વિશે સમજ આપવી. — સૌરાષ્ટ્રના પાંચ દુહા એકત્ર કરવા, મુક્તક એકત્ર કરવા.
10.	માર્ચ	24	દુહા-મુક્તક	—	સમાનાર્થી -	—	— લોકસાહિત્યને સમજે અને ગાન કરે.

વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર (પ્રથમ સત્ર) (SA - 1 માટે)

ક્રમ	વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
ગદ્ય વિભાગ		
2.	પાઠ પાકો થયો નથી	20
4.	મારી બા	
6.	બે પ્રસંગો	
8.	દેશભક્ત જગદુશા	
10.	ઈચ્છાકાકા	
12.	જાહેરમાં વર્તાવ	
14.	ટાલ	
પદ્ય વિભાગ		
1.	ગુજરાત કોની ?	18
3.	બપોર અને વંટોળ	
5.	બાળકૃષ્ણના ચરિત્ર	
7.	ભાદરવાનો ભીંડો	
9.	જઈએ આપણે પાછાં	
11.	મહેમાનોને	
13.	આવેલ આશાભર્યા રે...	
15.	પારસમણિ	
વ્યાકરણ વિભાગ		
1.	સમાનાર્થી	11
2.	વિરોધી	
3.	દ્વિરુક્ત	
4.	શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ	
5.	સંધિ જોડો, છોડો.	
6.	જોડણી સુધારો	
7.	રૂઢિપ્રયોગનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરો.	
8.	અનુગો અને નામયોગી	
9.	વિરામચિહ્નો	
10.	વચનવ્યવસ્થા	
11.	વિભક્તિ પ્રત્યય	
અપઠિત વિભાગ		
1.	ગદ્યસમીક્ષા અથવા વિચાર-વિસ્તાર	11
2.	પત્રલેખન	
3.	નિબંધ	
	કુલ ગુણ	60 ગુણ

કઠિનતામૂલ્ય પ્રમાણે ગુણભાર : (SA - 1 અને SA - 2 માટે)

	ટકા	ગુણ
અઘરા	15 ટકા	09
સામાન્ય	35 ટકા	21
સરળ	50 ટકા	30

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન	સમજ	ઉપયોજન	કૌશલ્ય	કુલ
ગુણના ટકા	50 ટકા	32 ટકા	6 ટકા	12 ટકા	100 ટકા
ગુણ	30	19	4	7	60

પ્રશ્નોના સ્વરૂપ આધારિત ગુણભાર :

પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો	ટૂંકા પ્રશ્નો	ટૂંકા પ્રશ્નો	MCQ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	કુલ ગુણ
	7 ગુણ	4 ગુણ	3 ગુણ	2 ગુણ	1 ગુણ	
પ્રશ્નોની સંખ્યા	1	1	5	2	30	39
ફાળવેલ ગુણ	7	4	15	4	30	60
અંદાજિત સમય (મિનિટમાં)	20	10	40	20	30 મિનિટ	120

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ (SA - 1 માટે)

PART - A

- 1 થી 30 બહુ વિકલ્પ પ્રકારનાં પ્રશ્નો રહેશે. [30]
- દરેક વિકલ્પનો 1 ગુણ રહેશે. (ગદ્ય - 9 ગુણ, પદ્ય - 10 ગુણ, વ્યાકરણ - 11 ગુણ)

PART - B

SECTION - A (ગદ્યવિભાગ)

- નીચેના પ્રશ્નનો બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ લખો. (પ્રશ્ન નં. 1 અથવા 1) [02]
- નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો. (પ્રશ્ન નં. 2, 3, 4 અથવા 4) [09]

SECTION - B (પદ્યવિભાગ)

- નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ લખો. [08]
(પ્રશ્ન નં. 5, 6 અથવા 6, 7, 8 અથવા 8)

SECTION - C (અપઠિત લેખન)

- પત્રલેખન કરો અથવા વિચાર-વિસ્તાર કરો. (પ્રશ્ન નં. 9) [04]
- નીચેનામાંથી ગમે તે એક વિષય પર આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (ગમે તે એક) (પ્રશ્ન નં. 10) [07]
  - નિબંધના પ્રશ્નમાં મુદ્દાઓ આપવા.
  - નિબંધ માટે બે વિષય વિશે નિબંધ પૂછવો.

વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર (પ્રથમ સત્ર) (SA - 2 માટે)

ક્રમ	વિષયવસ્તુ અથવા પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
ગદ્ય વિભાગ		
16.	સફરુદ્દીન ચાચાની ઘોડાગાડી	20
18.	ગંગામૈયા	
20.	મારે ઘેર જવું છે	
22.	આરકાટી પાર	
24.	કાબર	
26.	દોરીવાળા બૂટ	
28.	પ્રસન્નતા	
પદ્ય વિભાગ		
17.	હરિનો મારગ	18
19.	એનાં એ ગામડાં	
21.	રાતવટી	
23.	ઘર	
25.	આપણાં મલકમાં	
27.	હસતો રહ્યો	
29.	ફફડાટ	
30.	દુહા-મુક્તક-હાઈકુ	
વ્યાકરણ વિભાગ		
1.	સમાનાર્થી	11
2.	વિરોધી	
3.	જોડણી સુધારો	
4.	રૂઢિપ્રયોગનો વાક્યમાં પ્રયોગ	
5.	શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ	
6.	અનુગો અને નામયોગી	
7.	વિરામચિહ્નો	
8.	વચનવ્યવસ્થા	
9.	વિશેષણ	
10.	સહાયકારક ક્રિયાપદ	
11.	શુદ્ધ અશુદ્ધ વાક્યરચના	
લેખન-કૌશલ્ય		
●	નિબંધ	11
	વાર્તાલેખન/અહેવાલલેખન	
	કુલ ગુણ	60 ગુણ

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ (SA - 2 માટે)

PART - A

- 1 થી 30 બહુ વિકલ્પ પ્રકારનાં પ્રશ્નો રહેશે. [30]
- દરેક વિકલ્પનો 1 ગુણ રહેશે. (ગદ્ય - 9 ગુણ, પદ્ય - 10 ગુણ, વ્યાકરણ - 11 ગુણ)

PART - B

SECTION - A (ગદ્યવિભાગ)

- નીચેના પ્રશ્નનો બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ લખો. (પ્રશ્ન નં. 1 અથવા 1) [02]
- નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો. (પ્રશ્ન નં. 2, 3, 4 અથવા 4) [09]

SECTION - B (પદ્યવિભાગ)

- નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ લખો. [08]
(પ્રશ્ન નં. 5, 6, 7 અથવા 7, 8 અથવા 8)

SECTION - C (અપઠિત લેખન)

- નીચેના કાવ્યમાંથી આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો અથવા વાર્તાલેખન કરો. (પ્રશ્ન નં. 9) [04]
- નીચેનામાંથી ગમે તે એક વિષય પર આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. [07]
(ગમે તે એક) (પ્રશ્ન નં. 10)
— નિબંધના બે વિષય આપવા.
— તે વિષયને અનુરૂપ મુદ્દાઓ આપવા.

સમયનો સાદ

સુણી સમયનો સાદ

આપણે કરશું નવી શરૂઆત

શિક્ષણના આકાશમાં ઊગશે

રંગ કસુંબી પ્રભાત - આપણે કરશું.....

સતત કરીશું વિદ્યાર્થીની

યોગ્યતા તણું પરીક્ષણ

વિદ્યાગુરુની નજર તળે થશે

વિદ્યાર્થીનું નિરીક્ષણ

સમયની સાથે રહેવું હોય તો

કરવાં ઘટે પરિવર્તન

ભારતમુક્ત અને ભયવિહીન હો

વિદ્યાર્થીનું જીવન

ફૂલ સમા ખીલતાં મન ઉપર

થાય ન કોઈ આઘાત - શિક્ષણના આકાશમાં...

શિક્ષણ, શિક્ષક ને શિક્ષિતનો

વિકાસ થાય નિરંતર

ઉત્તમ શિક્ષણ, શ્રેષ્ઠ રાષ્ટ્રનું

કરશે સાચું ઘડતર

નવી દૃષ્ટિ ને નવી દિશામાં

નક્કર પગલાં ભરશું

નવા માર્ગ પર, નવા જોશથી

ધ્યેયસિદ્ધિને વરશું

પ્રયત્ન છે પ્રામાણિક

પામશું પ્રગતિની સોગાત - શિક્ષણના આકાશમાં...

કવિ : તુષાર શુક્લ